ԹՎ. ՏԱՐԻ 3645 (Ե. Տ.) 22 ԱՊՐԻԼ 1896 — 10 ԱՊՐԻԼ 1896 — 8 ԶԻԼԳԱՏԷ 1313 — ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՌԱՎԱՏ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՇԷ ԳՈՐԾԻՔԻՆ ՊԻՏԻ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درجه‌ده غلطه‌ده اداره‌سی

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընդհանր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	3
Դասաւորաց թղթատարի ծախիր միօրինակ	Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ես չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական մելանցներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻԿ

Վերջին մէջ, որուն մէկ ամփոփումը տուինք երէկ մեր ընթերցողներուն, իբրեւ օրուան նորութիւնն եղող խաղը՝ թատերական աշխարհին համար, երեւան կուգան ժամանակակից երկու տիպարներ, աշխարհիկ ու ազնուական, իրարու հետ շփոթելու ատիճան մօտաւոր, բայց որոնց միջեւ պէտք է գիտնալ զանազանութիւն դնել։ Այդ երկու տիպարներուն պատկերացումը եղող վիպասանութիւններ, վէպեր ու տառաներ նոր չէ որ կը գրուին. հինէն ի վեր կան ու պիտի շարունակուին գրուիլ. վիպասանները, թատերական հեղինակները ուսումնասիրութեան անապառ նիւթ կը գտնեն այդ շրջանակին մէջ։ Բարեգեան օրագրող մը առիթը յարմար կը սեպէ տեսութիւն մը ընելու համար ազնուականներուն ու աշխարհիկներուն մէջեւ կեցած տարբերութիւնը վրայ, երկու անջատ դասակարգեր որոնք հարեւանցի դիտողի մը համար մէկ կերեւան։ Աշխարհիկները այն մարդերն ու կիներն են որոնք՝ նախ գրամով և յետոյ ձեռացումներով՝ կը չնան դասակարգ մը կազմել որ ազնուականութեան նմանի։ Բարձրանալու ճիգ մը որ գովելի է, այդ տեսակետով, բայց որ յարատեւ կը շեղի շիտակ ճանբէն։ Ազնուականութիւնը, աշխարհիկներուն հպարտակ, դրամին պատճառով կը տկարանայ ու կը քայքայի, անկում մը տխուր, կարեկցութեան արժանի։ Եւ այս կրկին գօնէտին ու տառը պէտք չէ որ երգիծանքի միայն առարկայ ըլլան. փրկարար խորհուրդ մը, օրինակ մը, դաս մը, որքան ալ խիստ, խոնարհելու են հեղինակներն իրենց զբաղումներուն մէջ։

Աշխարհիկ տիպարները մանաւանդ ստեղծուած են կարծես երգիծանք ու ծաղրանք առաջ բերելու համար, իրենց գռեհիկ կողմերովը։ Ազնուականներու արկածները, դժբաղդութիւնները աւելի ողբերգական հանգամանք մը ունին ու առաջին կողմը կը յարին։ Աշխարհիկը կուգայ ամեն կողմէ. բաւական է որ քիչ մը դրամ ունենայ կամ ունեցողի երեւոյթ, ինքզինքն աշխարհիկ կը հռչակէ՝ առանց քննութեան և առանց նախահայրի. այս պատճառով, տիպարներու անհուն զանազանութիւն կայ անոնց մէջ։ Սէյդի աշխարհիկը կայ, որուն առջեւ լայն ասպարէզներ կը բանան ձիարշաւը, սրախաղը ու հեծելանիը. սեղանաւորութեան աշխարհիկը, թատրոնի աշխարհիկը, և գրականութեան ալ աշխարհիկները, գեղեցիկ սեռին մէջ մանաւանդ։ Այլազան տիպարներ որոնք սակայն համանման ձեւերով առնչութիւն ունին իրարու հետ։ Արտաքին, աչքի զարնող յատկանիշն է՝ չնանք մը, հակում մը իրենց յատուկ ազնուականութիւն մը կազմելու՝ հագուստի երեւոյթով ու նոր ազնուականութեան ճաշակներով։ Բայց ասիկայ երկրորդական կարեւորութիւն ունի աշխարհիկներու ուրիշ մէկ յատկանիշին բաղդատմամբ որ է՝ ինքզինքն չի մտածել բնաւ և սակայն անդադար խառնուիլ կարգ մը բաներու որոնց մասին տգէտ են։ Ցաւակնութիւն ու տգիտութիւն՝ իրենց նշանաբանը։ Ով որ յաջողած է մտնել այդ դասակարգին մէջ,—չատ դժուար չէ, կամքի ու վարժութեան միայն կը կարօտի,—ա՛լ ինքնավստահ է։ Ասոնք անտաներնի ու ծիծաղելի են իրենց յաւակնոտութիւնով, իրենց աղմուկներով, ծեծեքանքներով, իրենց առած ազնուական հոլերով։ Ազնուականներու դասն, ընդհակառակը, իր անկումին մէջ իսկ, զէթ իր պահած յիշատակներովը համակրելի է։ Ինչպէս հիւանդի մը օրհասի վայրկենին միտքը ու կորովը յանկարծական զարթնում մը կ'ունենան, այնպէս ալ այդ դասակարգին օրհասն իր վերջին ցոլացումներն ունի։ Ահ, ի՜նչ ալոր բան պիտի ըլլար. կը գրէ յօդուածագիրը, եթէ Ֆրանսայի մէջ ազնուականութիւնը իմաստութիւն ու արիութիւն ունենար չի խոնարհելու գրամին առջեւ։ Ինչ որ կը հարկադրուինք հիմայ նախապաշարում անուանել, այն ատեն հոյակապ և հետեւաբար օգտակար բան մը պիտի դառնար։ Եթէ ազնուականութիւնն օրին մէկը պիտի անհետանայ, լաւագոյն է որ մէ՛կ անգամէն կործանի՝ աշտարակի մը պէս. այդ վախճանը լաւագոյն պիտի ըլլար քան ստորնացումը դրամին առջեւ։ Ազնուական չահագիտութիւնները, արկածախնդրութիւնները։ Ֆրանսայի մէջ վաչառականներուն ձեռքով ազնուականութեան ջնջումը ծիծաղելի տեսարան մը չէ որ կը պարզէ, այլ տխուր։ Անոնց դղեակներուն հետ կը քանդուի նաեւ յատկական դղեակը, մարդոց սիրտը ուր փակուած կը մնային պատուի զգացումը ու զոհողութեան գաղափարը։

ԿԱՐԵԿԻՑ ՀՕԳԱՏԳԷՐԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ընտանիքի հայր մը կարդալով Սէրվանտէի մէջ թէ Վանայ մէկ թաղին մէջ Գէորգ Խաչատուրեան անուն անձի մը կինը երեք մանչ զաւակ ծներ է, երեքն ալ կատարելապէս առողջ, կարեկից հետաքրքրութիւն մը կ'ունենայ մեզ հարցունելու թէ ի՞նչ եղան այն երեք նորածինները որոնց նկատմամբ այնքան հոգածութիւն ցոյց տրուեցաւ իբր հինգ ամիս առաջ։

Այս հարցումը մեզ կ'ուղղուի այնպիսի միջոցի մը, երբ այդ Արարկիրցի ազգատ ընտանիքը՝ մարդասէրներու նպաստով ձեռք բերած քիչ շատ համեստ դիւրակեցութիւնէն զուրկ, յուսահատական վիճակի մէջ կը գտնուի։ Ինչպէս կը յիշուի, 1895 դեկտեմբերի սկիզբները, Պոլսոյ զանազան թաղերէն դրամական նուէրներ, ինչպէս նաեւ մանկական խանձարուր ու երեք օրօրոց զրկուեցան այդ պզտիկներուն համար որոնք ծնած էին գիտնարարի վատառողջ խուցի մը մէջ, ի Ղալաթիա։ Նոր տարիէն փոխադրեցինք զանոնք, իրենց ծնողքին հետ, օդասուն ու մաքուր տուն մը (Պզտիկ Հէնտեք փողոց, թիւ 22, Նեսրէ՛ի տպարանին կից) ուր անոնկարագրելի երանութիւն մը զգացին հայրն ու մայրը իրենց զաւակներով։ Հաւաքուած դրամը, ծայրայեղ խնայութեամբ գործածուելով, հազիւ բաւեց զանոնք ապրեցուցելու մինչեւ այսօր։ Եւ հիմակ, ապրուստի մէջոցին սպառած, չունենալով տան վարձքի ամսական մէկ ոսկին, դառնութեամբ կը մտածեն թէ արդեօք պիտի հարկադրուին փողոցը մնալ կամ նորէն իջնալ գաղջելի խուցի մը մէջ ուր պզտիկները խամրին ֆիզիկապէս։ Հայրը, շրջելուն խոհարար, և աշխատելու պատրաստակամ, գործ չունի. մայրը, երեք զաւակներուն միանգամայն կաթ տալու պարտաւոր, անունդ չառներ և համասփիւռք. Մաքրուհին ու Զարուհին՝ թեւ ի ծնէ քաշառողջ՝ կը վատաւժեան օր օրի։

Այն բարի տիկինները ու մարդասէր անձերը որոնք առաջին անգամ յօժարեցան օգնութեան ձեռք կարկառել այս պանդուխտ ընտանիքին, պիտի չուզեն արդեօք թշուառութեան եղերքէն փրկել զանոնք, երեք պզտիկ այլիկները մանաւանդ՝ որոնք արդէն բացած են աչքերնին լոյս արեւ տեսնելու և իրենց ճիչերով կը լեցուցեն տունը. կրնանք թողուլ որ նուագին այդ ճիչերը, անսուաղութեան ու կարօտութեան հետեւանքով։

Նշանակեցինք իրենց հասցէն. բարեսիրտ անձեր թերեւս հաճին անձամբ երթալ այցելել կամ զրկել իրենց նըպաստը։

ԱՆՁԱՏ ՆԻՒԹԵՐ

ՍԱԼՄԱԹՈՐՈՒԹԻՒ ՎԱՐԺՈՑԸ — ՏԱՂԱՍԱՓՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԻՆ ԼԵԶՈՒԻ.

Աչքը լո՛յս Մելքոն Տէօքմէճեանին ... վերջապէս հասաւ իր ըղձանքներուն էն բաղձալին ու երազներուն էն երանելին իրականացմանը. Սարմամորուքի վշտաշարշար վարժոյը՝ լուրջ նկատողութեան առարկայ ըլլալով Պայսի թաղական խորհրդին կողմէ, մեծ հաւանականութիւն ու կարելիութիւն ցոյց կուտայ բացուելու, ու պիտի բացուի այս անգամ։

Վարժոյը թէեւ պզտիկ—անունն իսկ կը յայտնէ—բայց իր չուրջը յուզուած խնդիրը մեծ էր, այնքան մեծ որքան թերեւս չպիտի ըլլար եթէ հարկ տեսնուէր համաշարան մը հիմնել. ի՞նչ էր ուրեմն գաղտնիքը կամ պատճառը որ ինքնին այսչափ աննշան խնդիր մը լրագրական հրատարակութիւններու առիթ տուաւ եւ քանիցս ձեռնհաս վարչութեան ուշադրութիւն հրաւիրուեցաւ անոր վրայ.—Վասն զի ժողովրդային դասէն անհատ մը, ազնիւ ու փեհանձն տրամադրութիւններով լցուած, կրթական նպատակի մը հասնելու համար ոչ մէկ բարոյական ու նիւթական զոհողութեան առջեւ չընկրկելով, անմեռնիչ պայքար մը բացած էր թաղային ամբողջ մարմնի մը դէմ որ կիրեւաց թէ կը սրամտէր իր մոլեգնկին անվհատ յամառութիւնէն ու արժանապատուութեան վիրաւորանք մը կը սեպէր տեղի տալ այդքան անդիմադրելի ու անառարկելի մէջոցներով իր դէմ ելլող հակառակորդի մը։ Տէօքմէճեանին բռնած ընթացքը բնաւ մտնուած ապատ բան չուներ, արեւին լոյսին պէս պայծառ էր ու ակնյայտ. երկու բան կրնէր. կա՛մ այդ զրպրոցը քացէք, կամ, եթէ չպիտի բանաք, թողուցէք որ ես բանամ իմ անձնական քսակէս վճարելով ամեն ծախք, և, բանին իրրեւ հաստատութիւն, գումար մը կը դնէր ապահով տեղ մը։ Ասկիցս աւելի դրական միջոց մը անկարելի էր երեւակայել. և անմիջական պատասխան մը պէտք էր տալ, որ վերջապէս եկաւ հասաւ, թէեւ քիչ մը ուշ, բայց հոգ չէ. ուշ եկաւ անուշ եկաւ կըսեն, ընդունելով հանդերձ թէ այս պարագային մէջ յապաղումը շատ մեծ քաղցրութիւն մը չունէր։

Հիմա ըսել է որ Պայսի թաղական խորհուրդը, իր այս գովելի որոշումով, ուզեց ապացուցանել թէ ինք անհատական աշխատութեան կարօտ չէ վարժոց մը վերբանալու համար, նոյն իսկ իր այս ընթացքին երեսէն նիւթական զոհողութիւն աչք առնելով։ Միայն կը մնայ այս որոշումը փութով գործադրելու սկիզբ. վարժոց մը բանալը խանութ մը բանալու չի նմանիր. անոր ձգձգումէն առաջ գալիք վնասը անհատական չէ, հանրային է. բազմաթիւ մանր տղաքներ զուրկ կը մնան կրթութեան անունդէն զոր բաւական ատենէ ի վեր չեն վայելած արդէն։

Ինչ որ ալ ըլլայ սակայն, անկարելի է անտեսել այս խնդրին մէջ Մելքոն էֆէնտի Տէօքմէճեանին խաղացած բարիքը. շատ հաւանական է որ այդ վարժոյը որուն պէտքը այնքան զգալի էր Թաղին համար, չպիտի բացուէր կամ հեռաւոր ապագայի մը պիտի ձգուէր անոր բացումը, եթէ յիշեալ անձը ինքզինքը չի զոհէր այս արդիւնքին հասնելու համար. հրապարակային գովեստ արժանի է ուրեմն իր ընթացքը, որ մասամբ սերունդին կրթութեան նկատմամբ բոլորովին մասնաւոր հոգածութեամբ մը կը յատկանշուի։ Ուրեմն, եթէ այս «հոչակաւոր» վարժոյն իրօք վերբացուի, ասոր մեծագոյն պտուղը տարակոյս չիկայ որ Տէօքմէճեան էֆէնտիին կը պատկանի։

Անցեալները գրքոյկ մը հրատարակուեցաւ, որ՝ հակառակ իր փոքր ծաւալին՝ բաւական կարեւոր հեղինակութիւն մը կը ներկայացնէ։ «Տաղաչափութիւն արդի հայերէն լեզուի», այս է անունը յիշեալ գրքոյկին, ու հեղինակը Ս. Մ. Գասպարեան, մեր յարգելի աշխատակիցը, որուն «Դպրոցավարութիւն» խորագրով յօդուածները՝ հետեւողութեամբ անգլիերէնի, այնքան ախորժով կը կարդացուին ու մասնաւորապէս մանկաւարժներու կողմէ արժանապէս կը գնահատուին։

Հեղինակին հանգամանքն իսկ, հայ լեզուի ուսուցիչ Պարտիզակի բարձրագոյն վարժարանին, գրաւական մէ՛ թէ սոյն գրքոյկ պակաս մը կուգայ լրացնել մեր ազգային վարժարաններուն մէջ մանաւանդ։ Տաղաչափութեան կանոնները շատ յատակ կերպով ամփոփուած են հոն, և փորձ ու ճարտար ուսուցչի մը ձեռքին մէջ յոյժ օգտակար կրնայ ըլլալ, եթէ այդ կանոնները որոնք ամփոփ կերպով դասաւորուած են, պէտք եղածին պէս բացատրուին ու բացուին։ Ուրիշ մեկ յատկանիշ մը՝ Գասպարեանի գրքոյկին աչակերտներուն։ Արդէն յայտնի բան է որ բանաստեղծութիւն ընելու փափաքը՝ դպրոցին գրաւեցողներուն վրայէն խակ կը ծնի կը քիշմեւորուի ուսանողներու սրտին մէջ. բայց զրժբախտաբար՝ կա՛մ ուսուցիչներու անպատրաստութենէն կամ յարմար դասագրքի մը պակասութենէն, մինչեւ ցարդ պատեղներու վրայ խարկուած այդ ներշնչումները մեծագոյն մասամբ այլանդակ խժաբանութիւններ եղած են խակ, անհամաձայն տաղաչափական ոեւէ կանոնի ու միանգամայն ներշնչակութեան, որ նոյնքան ու թերեւս աւելի կարեւոր է։ Ցիչեալ գրքոյկը միանգամ ընդ միշտ կուգայ միաձուլութիւն ու կարգաւորութիւն բերել այն խառնիխուռն, անյօգ, անհամաձայն դասաւանդութիւններուն որոնց մէջ գտնէք կը մոլորին անփորձ ուսանողները։ Գասպարեան էֆէնտի իր յառաջաբանին մէջ կը խոստանայ ամբողջ դասընթացք մը պարատակ «հնեւսդութեան» վրայ, որուն առաջին մասն է տաղաչափութիւնը։ Ինչ, անշուշտ չի շփոթուիր բանաստեղծութեան հետ, այս վերջինէն արհեստական մասն ըլլալով տաղաչափութիւնը։ Քանիներ կան մեր մէջ որոնք տաղաչափական արհեստին բոլորովին անգիտակ, բանաստեղծութիւն գրելու գուր և սին երազովը լցուած, էֆէկտ կը մրոնեն՝ հրապարակ նետելով խառնակցա մը անհերգաշնակ սխալ ոտանաւորներու, հինցած ծերեռած նիւթերու վրայ գրուած։

Գասպարեան էֆէնտիի գրքոյկը սա օգտակարութիւնը պիտի ունենայ որ գոնէ տաղաչափութեան արհեստին հրբութիւններով զարդարուած ըլլալու յատկութիւնը պիտի ունենան այդ գրչակութիւններ, եթէ գաղափարի և ոճի առաւելութիւններով ազնուած չըլլան։ Երանի թէ այսօրինակ հեղինակութիւն մը տարիներ առաջ հրատարակուած ըլլար. այն ատեն քիթեանեան ուսուցիչները օրաշ ուղղութիւն մը կընենային հետեւելու և ուսանողութիւնն ալ այդ ճամբէն առաջնորդելով աւելի լուրջ և կանոնաւոր ընթացք մը կունենար։ Հետեւապէս մեր համակրելի ազգասիրին այս կարեւոր գործիքը ջիրմապէս կը յանձնարարենք որ ազգային վարժարաններու մէջ գործածուի, կանոնաւոր հաւատիր ընծայելով անոր պատուական մեթոդին առաջ բերելիք օգտակարութեան մասին։

ԵՐՈՒԱՆԴ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ

Գ.

8.—Վերոյիշեալ պարագաներէն զատ, ուսուցիչը պարտաւոր է նաեւ իրմէ մեծ և լրջօրէն վերաբերուիլ դէպի իր պարտականութիւնն և ընդհանրապէս դէպի դպրոցական կեանքի բոլոր հրեւոյթները։

Նախ և առաջ ուսուցիչի այդ տեսակ վերաբերմունքը պիտի յայտնուի աչակերտական բոլոր պարտականութիւններուն ուշի ուշով հետեւելուն և իր ամեն օրուան տալիք դասերը լաւ պատրաստելու մէջ։ Նոյնքան դասարան մտնելն ուսուցիչը պարտի իր գլխին մէջ ծրագիր մը ունենայ՝ թէ այդ դասին ինչպէ՞ս և ի՞նչ եղանակով պիտի դաստիարակէ աշակերտները։ Նա պէտք է առաջուց լաւ սրսած լինի դասի նիւթը, լաւ խորհած լինի զայն աշակերտաց հաղորդելու կերպին վրայ. նա պէտք է առանձին ուշադրութիւն դարձնէ նոր աւանդածն հինի հետ կապելու և աշակերտաց միտքերուն մէջ խոր տպաւորելու վրայ և այլն։ Դասի նիւթն իր մտքի մէջ մանրամասնօրէն պարզելով և դասաւանդման եղանակի վրայ լաւ խորհելով, ուսուցիչն իր աշխատութիւնն աւելի եւանդով և աշխուժով յառաջ կը տանի։ Խակ աշխատութեան եռանդով և աշխուժով յառաջ երթալը խիստ անհրաժեշտ է, որովհետեւ այդպէս կը պահանջէ մանուկներու եռանդուն և աշխոյժ բնութիւնը։

Շատ օգտակար կընայ ըլլալ, եթէ ուսուցիչն իր աւանդելիք դասի ծրագիրը կամ համառօտագրութիւնը առաջուց գրաւոր պատրաստած լինի։

Գրաւոր պատրաստելու ատեն՝ աւելի ուշադրութեամբ և կարգաւորեալ կերպով կարելի է մշակել դասի նիւթը։

9.—Լաւ ուսուցչի մը անհրաժեշտ յատկութիւններէն մէկն ալ լաւ սովորութիւններ ունենալն է։ Լաւ սովորութիւններ ունենալը պարտականութեանց ճշդիւ կատարման գրաւականն է։

Այդ տեսակ սովորութիւններու չարքէն են կարգապահութիւն և չարունակ բանով մը զբաղուիլ (թեթեւ սովորութիւն։ Ուսուցչի կարգապահութիւնը շատ մեծ նշանակութիւն ունի դպրոցական գրաղմանց կանոնաւոր ընթացքին համար։ Կարգաւորեալ դպրոցի մը մէջ բոլոր գրաղումները ժամերու վերածուած են և մէկ մի դասի համար մասնաւոր ժամանակ մը որոշուած է։ Եթէ ուսուցիչը կարգապահ չէ, այն ատեն ընդհանրապէս գրաղմանց կանոնաւոր ընթացքը կը խանգարուի։

Ուսուցիչը պարտի կարգապահ ըլլալ, ո՛չ միայն դպրոցի, այլ և իր տնային կեանքի մէջ։

Կանոնաւոր կենցաղը, այսինքն օրուայ մէջ գրաղմանց ժամերու, կերակուրի, հանգստեան և այլն ժամանակներու որոշումը, մարդուս առողջութեան ամենանշանաւոր պայմաններէն մէկն է։ Իսկ առողջութիւնն ուսուցչի համար ամեն բանէ կարեւոր է։ Վատառողջ ուսուցիչ մը չի կրնար իր գրաղմունքը չարունակել կանոնաւորապէս և իր կոչման ծառայել։

Ուսուցչի համար ո՛չ նուազ կարեւորութիւն ունի նաեւ չարունակ ոեւէ բանով մը զբաղուելու սովորութիւնը։ առանց ուսուցչի միշտ ձանձրոյթէ ազատ կ'ըլլայ։ Բացի այդ, մշտական գրաղումը ուսուցչի հոգւոյ մէջէն մեռելի և տխուր մտածութիւնները մէկդի կը վանեն։ Ուսուցիչ մը արշտ ուրախ և զուարթ տրամադրութեան տակ պարտի երեւնալ աշակերտաց։ այն ատեն միայն մանկաց ճշմարտիտ ուսուցիչ և դաստիարակ կրնայ համարուիլ և այն ատեն միայն նորա տրամադրութիւնը կընայ ներգործակութիւն կազմել երեխայոց ուրախ և արդարդի տրամադրութեանց հետ։

10.—Լաւ ուսուցչի մը գլխաւոր արժանիքներէն մէկն ալ երեխայոց հետ վարուիլ գիտնալն է, առանց զանոնք վախցնելու և իր հեղինակութեանը արատ մը բերելու։ Ուսուցիչը պարտի ուշադրութիւն դարձնել ժամանց հետ վարուելու համար արտաքին լաւ յարաբերութիւններ մշակելու և զանոնք ուսումնասիրելու եղանակին վրայ։ Մանկանց հետ վարուելու ատեն՝ չարունակ ձեռքէ ձգելու չէ քնական, պարզ ձեւերը, քաղաքավարական կանոնները և այլն։ Այն օրինակ պատշաճ ձեւերու մշակման մեծապէս կը նպաստէ ուսուցչի խոնարհամտութիւնը, այսինքն փոքրերու հետ փոքր լինելու ընդունակութիւնը։ Եթէ ուսուցիչն այդ ընդունակութեան տէր չէ, նա կարող չէ աշակերտներն ուսումնասիրելու։

Գր. ԻՓԻԱՆՈՍԵԱՆ

=)(43)(=

ԹԷՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՓՈՆՍ ԴՕՏԷ

ՁԷՐ

Ուստի, ի՞նչպէս կը հակէր անոնց վրայ, անոնց ամենափոքր հիանդութեանց վրայ։ Ի մէջ այլոց ունէր խումբ մը երեւիններ պալնիքիներէ վարակուած, որոնք չատ դժբախտ կընէին զինքը։ Այս պալնիքիները փոքր որդեր են որոնք չեն գիտեր ուսկից կուգան հարձրներով, սեղմ չարքերով, կրնարեն ամենէն զօրաւոր ծառը, ամենէն գեղեցիկ, ամենէն բաշողջ, և յարձակմամբ կառնեն զայն։ Այս սոսկալի յարձակումներուն դէմ մաքառելու համար, Եղեւինը իր ուժերը ունի, և իր ծառի բուսնդակ ուժովը, իր այս հիւթովը որ վազելով քիչ մը կը տանի իր կեանքէն, կը փորձէ գիմադրել թշնամիին։ Ոեւեմի հեղինները կը տարածէ պալնիքիին վրայ և իր կեղեւին ներսդին մէջ ձգուած ձուերուն վրայ, կը սպառի, կը չորնայ այս պայքարէն՝ գրէթէ միշտ ապարդիւն։ Ձեռք կը շահագրգռուէր այս խեղճ ծառերուն վիճակին, պայքարի միջոցին կը տեսնէր վտանգային հոտոմը այդ հոտաւէտ քրտինքին, բուսային այդ արցունքներուն որք ծանրապէս կիյնան անպարագոյն, լի ճառագայթներով Երեմն հրեւիրն ալ յաջողէր խուսափիլ այս ոգեէն։ բայց մեծագոյն մասամբ՝ կը հիմեր կը վասնար, և, օրին մէկը. թոչնոց երգերով, մեղուներու թռուիններով պարուած հսկան՝ իր պատապարած կեանքերովը և իր կարմրի ճիւղերուն մէջ պահած օդին շնչովը մրմնջալով, չանթահար ծառի մը երեւոյթը կառնէր և վերջապէս կը կործանէր՝ վերը՝ կատարներու ալիքին վրայ ընկղմման մը պարապը ձգելով։

Հաճարենիները ուրիշ թշնամի մը ունէին, տեսակ մը ուտիճներ, կարմրուկ, գրէթէ անտեսանելի և այնքան բազմաթիւ որ ամեն մէկ տերեւ իր օրդն ունէր, խայթուածք մը կատարելու։ Հեռուանց, անտառին այս մասը, այս ճիւղերը՝ գունաւորուած կանխահաս աշունէ մը, վարժամ մահ մը, կեղծ առողջութեան մը երեւոյթն ունէին, ախտային կարմրութիւնը որ կոգեւորէ գեռահաս հիւծախտաւորները։ Հայր Արշանպալ անոնց կը նայէր գլխի տխրագին օրօրումներով ինչպես կարգ մը հիւանդներու առջեւ բժիշկ մը որ կը յուսահատի։

Այս անտառային պատոյաններու միջոցին, պահակն ու տղան չէին խօսեր, վասն զի պուրակներու մեծ հմայութիւնը կը լեցնէր զանոնք։ Իր ցնցած ծառերու հիւթերուն համեմատ, հովը կը փոխէր իր շունչն ու իր հեծիւնը։ Շոշիներուն մէջ ծովի ծփանք մըն էր, երկար շունչ մը. ցարտաքիներուն մէջ, քարտիներուն մէջ, սարսռիչ շաղիւն մը որ անչարժ կը թողուր ոստերը, բայց տերեւներուն վրայէն կանցներ մեղմիկ հեւիւնը որ յաջողէր խուսափիլ այս ագէտէն. բայց մեծագոյն մասամբ՝ կը հիմեր կը վասնար, և, օրին մէկը. թոչնոց երգերով, մեղուներու թռուիններով պարուած հսկան՝ իր պատապարած կեանքերովը և իր կարմրի ճիւղերուն մէջ պահած օդին շնչովը մրմնջալով, չանթահար ծառի մը երեւոյթը կառնէր և վերջապէս կը կործանէր՝ վերը՝ կատարներու ալիքին վրայ ընկղմման մը պարապը ձգելով։

—Սը՛ղ... Լաէ՛... Ան վերն է.... կաչխատի։

Ձեռք անկիւն մը կը նստէր ախոռի մը վրայ, կը զուարճանար դիտելով կատուին ուռիլը արեւին մէջ, կամ բանաստեղծին կիսանգիրին օրուն շուքը վեհօրեն կերկարէր մարմանդին վրայ. տղան անճարակութեամբը որ ոտմուկ հանել կուզէ՝ անոր համար որ հանելու չէ միւռ բան մը կը շրջէր, սեղանը կերերցնէր, ժամացարին կշռացիները կը գարնէր, անդարձ ու անդիտակից շարժումներովը զոյս այս փոքր գեղուն էակները կը ձգեն իրենց շուրջ ամեն վայրկեան։

—Բայց լաէ՛, կըսեմ... կը կրկներ Շառլոթ. և մայր Արշանպալ, իր սպասը դրած պահուն ամեն տեսակ զգուշութիւններ ձեռք կառնէր, խոշոր ոտքերուն ծայրին վրայ կոխելով որոնք ծայր չունէին, դըժուարաւ ծռելով իր լայն կռնակը, ուսերն երերցնելով, կոպիտ, փութկոտ, անճարակ, շնանգարելու համար հապարանը որ կաչխատէր։

Կաչխատէր։

Վերը, աշտարակիկին մէջ կը լսուէր որ իր երգաղրը կամ տատուկը կը շարէր կանոնաւոր քարուտքով, սիրուը կը գըլորէր, սեղանը կը հրէր։ Սկսած էր իր Ֆեոդէ Աղջիկ, և ամբողջ օրը կը փակուէր այս խորագրին հետ որ ժամանակով նեռատ էր դիպուածով, այլ զոր ոչ մէկ տող կարդացանէր տակուին։ Սակայն ունէր ամեն ինչ որ միտ կրգած էր, պարապ ատեն, դաշտօրէ, մենութիւն, աշխատութեան աքանչելի խուց մը։ Երբ ձանձրացաւ ամբողջ ատեն մը որ անչարժ կը թողուր ոստերը, բայց տերեւներուն վրայէն կանցներ մեղմիկ հեւիւնը հոգատանջ հոգատարութիւն մը։ Ամենուրեք ինքզինքն ալ ոստերուն մէջ։ Ամենուրեք ինքզինքն ալ ոստերուն մէջ։

Ինքզինքն ալ ոստերուն մէջ։

Ինքզինքն ալ ոստերուն մէջ։

(Շարունակի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 22 ԱՊՐԻԼ, 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԴԱՒԱՌԱՑԻՒ ՄԸ ՀԱՅՏՆԱՑԲԸ ԴԱՍԱԳՐԵՐՈՒՆ ՍՂՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՑ

Մարտուն՝ այս օրերս Նամակ մը ստացանք, որոյ հեղինակը, քանի իրազեկ դաւառներուն դպրոցական և դրական պէտքերուն, դիտողութիւն կ'ընէ մանաւանդ Կ. Պոլսէ զրկուած դասագրքերուն սղութեան դէմ, և ասոր ճարը կը խնդրէ՝ երբեմն աւելի տիմնական դարման մը քան դասագրքեր նուէր զրկելու համար եղած գովելի ջանքերը։ Նախ կը նկարագրէ այն կղզմի դաւառացիներուն, նա մանաւանդ գեղացիներուն անցուցած ձմրան խստութիւնն ու նեղութիւնները տնտեսական, երկրագործական, առեւտրական տագնապներուն երեսէն, և նիւթական օգնութեան կարօտ վիճակն՝ հնտացու ցորեն ճարելու համար։ Զի ձմրան խստութեանց մէջ նոյն իսկ սերմանելիքը կերած լմնցուցած էին։ Յետոյ խօսելով այս աղքատ ժողովրդեան մէջ դպրոց պահելու և տղայ կրթելու նիւթական դժուարութիւններուն վրայ, կ'ըսէ.

«Դպրոցներու բացումը տեղի ունեցաւ, երբ ցրտերը քիչ մը մեղմացան, Մեծ Պահոց Մէջտեղեան։ Երբ դպրոցներու խօսք ըլլայ, անկարելի է չյիշել դասագրեանց խնդիրը։ Դաւառի դպրոցաց մէջ Միացեալին հրատարակած Մայրենի Լեզու ընթացքը գրեթէ ընդհանրացած է։ Ատոր առաջին տարին այնչափ անգամներ տպուած է. չատ գէշ թուղթի վրայ, անխնամ կերպով տպուած, գէշ կերպով կազմուած և բարձր անհնարին գին մը դրուած, երբէք ղ՝ որոշ, որ մինչեւ գաւառին մթին անկիւնը հինգ դուրուշ կ'ելլայ. եթէ վեց չելլայ։ Թող չըսուի թէ գնդ դ'ելլայ 100ին սաչափ, որովհետեւ ազգից միայն Պոլսոյ գրավաճառը գ'օգուտ։ Գրական հրապարակին վրայ Բեռականութիւնները կան վաճառուն բարձ կամ երկու զրուշի, որք մինչեւ գաւառին անկիւնը կ'ելլան 6—7—8։ քանզի բնականաբար քերականութիւն մը քերա կանէ մը աւելի պիտի արժէ։ Միացեալին հեռատոգրեմամբ, անոր չահուն նախանձելով, եղած նմանօրինակ հրատարակութիւններ սկսեր նուազացնելով հանդերձ գիները բայց։ Այս կարգի չահագործներու չէ մեր ըսելիքը, քանի որ անոնց նպատակը զրամ չահիլ է ո և է կերպով։ մենք կ'ուզենք ուղղել Միացեալին, որ ազգին մանկուցոյն ածան գիրք տալու յանկանութիւն ունի։ Պիտի խնդրեմ, ազաչեմ պաղատիմ որ գտնէ կէս առ կէս իջեցնեն և վաճառուն բարոյի վաճառեն։ Իրաւ է թէ խիստ քիչ չահ կը մնայ, բայց անդին պիտի չահին ալքատները։ Պոլիս բնակողներն երբէք իրական գաղափար մը կարող չեն ունենալ գաւառին աղքատին դրամ չահելու դժուարութեան վրայ։ Հոս 3+2=5 զրուշն ընտանիքին չատ անգամ 5 օրուան պարէնն է։ Մանաւանդ անտառական անձուկ պարագայից բերմամբ, որքոց և աղքատաց համար անհաղթելի պիտի լինի գիրքի այդչափ դրամ ճարել։ կան անդին Պայպլ Հաուզի ընթերցարանները, նոյն դիրքով, ազնիւ դիմացկուն թղթի վրայ, լաւ տիպով և վաճառուն Բարոյի, և կը չահին ալ միշտ, թէև աւելի սուղ վճարեն տպագրութեան համար։ Դպրոցասէր հասարակութիւնն որ լայն օրիրուն մէջ առատաձեռն կը վճարէր, տնտեսական նեղութեան մէջ մինչեւ իրաւունք չընէր դեղ մը ակնկալելու։ Անցեալները կը դիտէի Վենակի և Վիեննայի Հայց գրացանկը։ տեսայ որ մեծ գեղեր ըրած են, մանաւանդ դասագրոց վրայ. յիշեցի էջմիածին և Երուսաղէմ, որոց եկեղեցական մասնեանց գնոյ կը մնան իրենց առանդական անմատչելի գիներուն վրայ։ Սրբ-Եղիսէ մէջ առաջարկներ եղած էին ազգաքան ուսանողաց համար ձրի գիրք և գրիչներ և աղքատ եկեղեցեաց համար ձրի մատեաններ նուիրելու։ Գովելի են յայտ այդպիսի առաջարկք, բայց այս ազնիւ անձինքը չե՞ն կրնար այդ գործք ալ Սրբ-Եղիսէ Խմբագրութեան հետ, որ ան մատչելի գիներուն վրայ գիտէ մ'ընել տան, քանզի աւելի լաւ է ածան գիրք տալ քան թէ ձրի։»

* * *

Մեք այս խնդրոյ մէջ ի նպաստ Միացեալ Ընկերութեան խօսելու պատճառ մը չունինք։ Կ'ընդունինք յարգոյ նամակագրին դիտողութեանց հիմնական արդարութիւնը, բայց կը դիտենք որ կարեւոր պարագայ մը իր ուշադրութենէն կամ յիշողութենէն վրիպեր է։ Այս Ընկերութեան բարգաւաճ օրերուն մէջ, երբ բարերարութիւն ունէինք ամեն տարի իր տեղեկագիրը կարդալու, կը յիշենք որ Ընկերութիւնն հաշուեկշիռներուն մէջ հաստատեալ կարեւոր ճիւղ նշանակուած էր տպագրուած և վաճառուած գիրքերուն շահը։ Այն ժամանակն իսկ երբ Ընկերութիւնն իւր հանգանակութիւններն աւելի առատութեամբ և աւելի կանոնաւորութեամբ կը կատարէր, գրքերուն շահն հասոյթի այնպիսի ճիւղ մ'էր յորմէ չէր կարող հրաժարիլ՝ իւր ստանձնած կրթական գործը կատարելու համար։ Հիմակ որ այն ընդհանուր հասոյթք մեծապէս և զգալապէս պակսած են տիրող տնտեսական տագնապին պատճառաւ, կը հասկանք որ Ընկերութիւնն ամեն ժամանակէ աւելի կարօտ ըլլայ մեացեալ քանի մը ժամը մնաց հասոյթներուն շահագործման ուժով փարելու։ Այս պայմանաց մէջ, առաջարկել որ Միացեալ Ընկերութիւնը կէս առ կէս զեղչէ իւր գրքերուն գինը, գաւառացիներուն կրթութեան գործին մէջ նոր բեռ մը ևս դնել է Ընկերութեան վրայ, երբ Ընկերութիւնն առաջուան բեռն անգամ կրելու անզօր է բոլորովին։ Անուրանալի է թէ Միացեալ Ընկերութեան գիրքերը տարապայման սուղ են, նկատելով որ հեղինակի իրաւունք չեն վճարեր, նկատելով որ տպագրութիւնն ամենէն պակաս ծախքով ի գլուխ կը հանեն, և նկատելով նոյն իսկ գիրքերուն տարբական պարզութիւնը։ Բայց Միացեալ Ընկերութիւնն իրրեւ շահու միջոց կը տպէ այս գիրքեր։ Ինչ պէտք է դնել հասոյթի այս աղբիւրին տեղ երբ անիկա գէթ մասամբ վերցնենք։ Այս է խնդիրը։ Դաւառացի տղոց ածան դասագիրք տալու պէտքն ու կարեւորութիւնն ո՛չ մէկ Հայ կրնայ ժխտել, արդի տնտեսական ու դրամական պարագայից մէջ մանաւանդ։ Բայց այս զոհողութիւնը պէ՞տք է արդեօք Միացեալ Ընկերութեան միայն բեռնաւորել։ Իրաւ, եթէ դասագրքերն ածանան, սպառումը կրնայ շատնալ, և գնոյ զ'զլուխն յանալ գալիք վնասը վճառման աւելնալովը մինչեւ մեկ ասորեան կը դարմանուի։ Բայց վերջապէս, իրական, չօշափելի զոհողութիւն մը կը մնայ կրել, զոր ըստ մեզ ազգի արդարացի է ընդհանուր կրթասէր հասարակութեան վրայ բաշխել ո՛ և իցէ ձեւով մը։ Բ. Ք.

Քաղաքական կացութիւն

ՌՈՒՍԻԱ.— Ժողովոյ որ Մեծ Բեռերդարի արտաքին գործոց պաշտօնարանին թերթն, հետեւեալն հրատարակեց, Պուլկարիոյ իշխանին Ռուսիոյ մայրաքաղաքը ժամանելուն առթիւ։

«Ֆերտինանտ իշխան, իրրեւ Պուլկարիոյ Իշխան վաւերացուցեալ եղաբ Վեհ. Սուլթանին կողմէ, հաւատարիմ միւս Տէրութեանց, հիմա պատշաճ մը կ'ընէ Եւրոպան մայրաքաղաքաց մէջ, ամենէն առաջ Բեռերդարի գալով, ուր լաւ ընդունելութիւն պիտի գտնէ, այն դգացմանց համաձայն զոր Ռուսիա երբեք չդադրեցաւ տածել պուլկար ազգին նկատմամբ, որպէս և Պորիս իշխանին օրհնաբանեկեցուցմանդամակցելուն առթիւ, որ ի Սոֆիա գոհանութիւն պատճառեց Ռուսիոյ մէջ։ Հետեւապէս, Ռուսիա կը յուսայ որ Պուլկարիոյ համար բացուած նոր զարգացումը բարեբաստութիւն պիտի բերէ երկրին, պահպանելեմբ այն սկզբանց որք պուլկար ազգին հոգեւոր և բարոյական գոյութեան հիմն կը կազմեն, և անոր ապագան ապահովելու սահմանուած են։

Ֆերտինանտ իշխան Բեռերդարի հասնելուն, կոյսարանէն ընդունուեցաւ Զարին հօրեղբայր Վլատիմիր, բարձրաստիճան պաշտօնատարաց, օսմ. դեսպանին և օսմ. դեսպանատան ամեն պաշտօնատարաց, ինչպէս և պուլկար գաղթականաց պատուիրակութեան կողմէ։ Ռուսական զինուորական նուագարանը պուլկարական ազգային երգն հնչեցուցին։ Ֆերտինանտ իշխան Վլատիմիր մեծ-դուքսին հետ կառքով գնաց Զմեռնային պարտէզ, ուր Աբդուլհամիտ արարոգապետ Վրանցով-Տաչքով կոմսին կողմէ ընդունուեցաւ, և պահ մը Վլատիմիր մեծ-դուքսին հետ խօսակցելէ և ցերեկի ճաշ ընելէ ետքն, Իշխանն ընդունեց Հայապատան Ընկերութեան պատգամաւորութիւնն, որոյ գլուխն էր նախագահ Զերնայէվ զօրավար։ Ընկերութեան անդամք ըստ աւանդական սովորութեան հաց և աղ մատուցին Իշխանին, նաեւ Սրբոյ Կուսին պատկերը՝ Պորիս իշխանին համար։ Զերնայէվ պարագային համար պատշաճ ճառ մը խօսեցաւ, որուն Իշխանը պատասխանեց ջերմագին խօսքերով։ Յետոյ Իշխանը գնաց Զարսկոյէ-Սելոյի պալատն և հոն կայսեր և կայսրուհւոյն կողմէ ընդունուեցաւ։

* * *

Կէս պաշտօնապէս ռուս Գործակալութիւն մը հերքեց օտար լրագրերուն այն խօսքը թէ Ռուսիա ճնշում բանեցուցեր է պուլկար կառավարութեան վրայ՝ Եկեղեցւոյ հետ հաշտուելու համար։ Նմանապէս հերքուեցաւ թէ Բեռերդարի պահանջուեր է վերատին պուլկար բանակին մէջ ընդունիլ այն պուլկար սպայեր որք արտաքսուած ըլլալով՝ ռուս բանակին մէջ մտած են յօրէ անտի, կամ թէ Ռուսիոյ հետ զինուորական պայմանագրութիւն մը կնքել պահանջուեր է Բեռերդարի, ևն, ևն։ Այս ամեն զրոյցներ հակառուս մտայոյզ յերիւրանքներ են, կ'ըսէ ռուս Գործակալութիւնը։

ԶՍՐԵՒԻԶԻՆ վիճակը վատթարացած ըլլալը նիսէ կը հաստատուի։ Դահաժառանդն հիմա չարունակ արիւն կը թքնէ։ Հարաւային Ֆրանսա բնակող այլ և այլ օգնստոփառ և իշխանազուն անձնաւորութիւնք ամեն օր լուր կ'առնուն անոր առողջական վիճակին վրայ։ Շուտէսի թագաւորը, Վիքտորիա Թագուհւոյն հետ տեսակցելէ ետքը, գնաց անձամբ տեսաւ Ռուսիոյ հիւանդ գահաժառանգը։

ԲԼԷՄԱՆԴԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ, Ֆերտինանտ իշխանին մայրը, կ. Պոլիս այցելութիւն մը պիտի ընէ, կ'ըսեն Եւրոպեան լրագիրք։

ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՊԵՐԼԻՆ.— Մենամարտի մէջ սպանուած Ֆոն Շրատերի որդին Ներում խնդրած ըլլալով այն անարգական նամակին համար զոր զրկած էր առ Պ. Ֆոն Քոյէ, նոր մենամարտի մը առաջքն առնուեցաւ, բարեկամայ միջնորդութեամբ։

ԴԻՊՔԵՐՆ Ի ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ.— Հապէշներն սպասեալ ձեւերու մասին ալ եւ չեն մնար Եւրոպացիներէն։ Բաս Մանկաշա նամակ գրելով Ատուայի Իտալեան Նախկին քաղաքական գործակատար Մուլաժանի տեղակալին, խընդակցեցաւ իտալեան բանակին՝ ի Քասալա Սուսանցիներուն վրայ տարած կրկին յաղթութեանց համար։ Կը հաստատուի թէ իտալիացիք չեն թողած զիրասալա, այլ ընդհակառակն Սուսանցիք ետ քաշուած են Թուրբուֆէ, ուր ամրացեր էին՝ Իտալացիները Քասալայէ վանելու յուսով։

ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՏՈՐՄ.— Մէլբուրնեան կանի անգլ. նաւատորմին ընդհանուր հրամատար Սըր Մաքքլ Քըլմ Սէյմուր ծովակալ ի Սիմիէզ այցելեց Վեհ. Թագուհւոյն և իւր մեծարանքը մատոյց, և արձակուրդով Անգլիա դարձաւ քանի մը շաբաթուան համար։ Բուլիսին կ'ասուրտի իւր Միլերկրականի ծովապետութեան շրջանը, բայց տեղային հանդամանց իւր փարձառութիւնն ինկատ առնելով, նախարարութիւնը տարի մը ևս երկարաձգեց անոր պաշտօնն, ի փոխարէն խոստանալով տարի ճը ետքը կարգել զինք Բորդսմուտի Նաւահանգստին ընդհանուր հրամատարութեան նախանձելի պաշտօնին։

—Նաւային վերջին ծրագրին համեմատ որոշուած նոր առագին կարգի և երկրորդ կարգի զրահաւորներուն արընթաց շրջանն մարտանաւերուն ու թորփիլանաւերուն չնուիրիմն սկսած է զանազան նաւաստանիներու մէջ միանգամայն, և աշխատութիւնը վութով յառաջ կը տարուին։

ՕՍՈՒԱՍՏԱՆ.— Ալիմպեան խաղերուն մրցանակաբաշխութեան սկիզբն, անգլիացի ընթիր Պ. Բոպերդսն, որ Օքսֆորտի Համալսարանին մէջ ուսած է, հին յունարէնով իւր յօրինած մէկ պինդարեան տաղը բարձրաձայն կարդաց, ի պատիւ թագաւորին Հելլենաց։ Անկարագրելի էր Հելլենաց ցնծութիւնն՝ իրենց նախահարց ճիգը լեզուն լսելով օտարազգիի մը բերանին մէջ՝ այնպիսի միջավայրի մը մէջ և այնպիսի հանդէսի մը առթիւ որք նմանապէս իրենց նախահայրերը կը յիշեցնեն։ Երբ մրցանակաբաշխութիւն սկսաւ, իւրաքանչիւր յաղթական, որոյ անունը մուներտիի մը կանչուաց կը հռչակէր, բեմը կելնէր, և թագաւորին ձեռքէն կընդունէր չքաղրամն ու վկայագիրն և յատկապէս մէկ օր առաջ Ալիմպիայէն զրկուած վարդի ձիթենիի ոստ մը։ Ամեն յաղթական՝ իր կեցցէներով և ծափերով ընդունուեցաւ, բայց ամենէն աւելի խանդավառ ընդունելութիւն եղաւ հելլէն գեղջուկ երիտասարդ Լուսի, որ Մարաթոնէ մինչեւ Ադիէնք քալելու մրցանակը շահած էր։ Լուսի հանդէսին ներկայացաւ իւր բնատոհմիկ սպիտակ փուզանէլլայով։ Առաջին մրցանակ ընդունող յաղթականներէն եաբը, իւրաքանչիւր մրցման մէջ երկրորդ հանդիսացողներն յաջորդել եկան, և Ալիմպեան դափնիէ մէկ մէկ պսակ առին։ Հին Յոյներն այսպիսի մրցումներու մէջ յաղթական հանդիսացողներուն դրամ տալու սովորութիւն չունէին։ Դրամը կ'անարգէին։ Զիմիների կամ դափնիի պսակ մ'էր իրենց խնդրածն։ Անունը միայն կը բաւեր իրենց։ Ապա բոլոր ըմբիշները թափոր կազմած, Հելլէնք և օտարազգիք խառն, Սպատինի կրկէսին բոլորտիքը շրջան մ'ըրին, առաջնորդութեամբ Լուսի, և ջերմ ծափերով անգամ մ'ևս վարձատրուեցան։ Երբ դարձան եկան իրենց մեկնակէտը, գերման ըմբիշներուն գլխաւորը գերմաներէն սրտաշարժ ճառով մը խընդրեցաւ գահաժառանգ իշխանին՝ այս խաղերը վերահաստատելուն համար, և ըմբիշներուն կողմէ գովմնեայ պսակ մատոյց անոր։ Իշխանն ալ գերմաներէն պատասխանեց, շնորհակալութիւն յայտնելով օտար ըմբիշներուն մասնակցութեան համար։

Քանի մը հարիւր գործիներէ բաղկացած հսկայ խումբ մը նուագածուաց՝ փոխն ի փոխ ածեց հելլենական ազգային քայլերգն, յետոյ «Ալիմպեան տաղն»։ Ի վերջոյ, թագաւորն հաստատեց գահաժառանգ որդին, և խրատագրիչ կեցցէներու և ծափերու միջեւ, փակեալ հռչակեց Ալիմպեան խաղերուն առաջին տարեշրջանը։ Ութսուն հազարի չափ բազմութիւնն ահագին թափորով մը գնաց արքայական պալատն առջեւ, ու բարձրաղաղակ խնդրեց տեսնել գահաժառանգն և իւր կրտսեր եղբայրն։ Ասոնք անմիջապէս երեւցան պատշգամին վրայ, և Ալիմպեան խաղերուն կազմակերպիչ յանձնախմբին անդամ Պ. Տելիեորկի խօսքը պսակ մը նուիրեց իշխանին, գովելով անոր ծառայութիւնն առ հայրենիս՝ վերահաստատմամբ նախնեաց գեղեցիկ յիշատակին։

Հին Ալիմպեան խաղերը չորս տարին անգամ մը տեղի կ'ունենային, և հին Հելլէնք իրենց ազգային թուականը կը հաշուէին Ալիմպեան մէն մի քառեակ տարեշրջանէն։ Այժմեան որոշումն ալ այն է որ 1898 թուականէն սկսեալ ամեն չորս տարին անգամ մը տեղի ունենան այս միջազգային մրցումներ։ Բայց Ֆրանսացիք, պնդելով թէ նոր Ադիէնքը Փարիզ քաղաքն է, կը պահանջեն որ միջազգային յաջորդ մրցումն 1900ին ի Փարիզ տեղի ունենայ Արուեստահանդէսին առթիւ։ Ֆրանսացիներն ալ հնեցացնելու համար, Հելլէնք յանձն կ'առնուն որ այս խաղեր երկու տարին անգամ մը տեղի ունենան, անգամ մը Ադիէնք, յաջորդ անգամուն օտար մայրաքաղաքի մը մէջ, որով դարձեալ չորս տարին անգամ մը Ադիէնքի մէջ տեղի ունեցած կ'ըլլան։ Իսկ Կայզէսի իշխանն, յանուն անգլիախօս ազգաց, որոց մէջ ամենէն աւելի մշակուած և վառ պահուած են Ալիմպեան յիշատակները, կը պահանջէ որ ըստ առաջնոյն միայն Ադիէնքի մէջ կատարուին այս միջազգային մրցումներ, քանի որ իշատա՛ն ալ, միջավայրն ալ, հելլենական հողին վրայ միայն կրնան գլուխ բերուլ։ Բաց աստի, օտարազգիք միշտ առիթ ունին Փարիզ այցելու, մինչ Յունաստանի դասական հողն ու յիշատակներն այցելու համար քառամեայ մրցումը գեղեցիկ առիթ մը կընայ ընծայել։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ՓԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ, 20 Ապր.—Ֆերտինանտ իշխան պակներ դրաւ Ակիքանդր Բ. և Ակիքանդր Գ. Կայսերաց գերեզմանոցներուն վրայ։ Այսօր Իշխանին այցելեցին գեսպանք Անգլիոյ, Իտալիոյ, Գերմանիոյ և գործակատարն Ֆրանսայի։ Լոպանով իշխան այսօր այցելեց Պուլկարիոյ Իշխանին։

ՊԵՐԼԻՆ.—Գերման Վարչապետը պաղատաւ, և ոչնոկէն դուրս չելներ։

ՀՌՈՄ.— Վատիկանի պաշտօնաթերթը, Օսերվատորէ Ռոմանօ, կը հրատարակէ պապական հրամանագիր մը, որով կը կարգադրուին յարաբերութիւնք կ. Պոլսոյ կաթոլիկ Պարիարքին և Արեւելից պապական պատուիրակներուն։ Պապն այս վերջնոց կը յանձնարարէ հոգ տանիլ որ միշտ համաձայնութիւն պահուի Արեւելից լատին միսիոնարաց մէջ։

ՓԱՐԻԶ.—Երմտական նախարարն, ելած ընդդիմութեան չնայելով, որոշեց ինչ ինչ փոփոխութիւններով երեսփ. Ժողովոյ ներկայացնել իւր եկամտի տարբի ծրագիրը։

—Խտիմն ետ կեցեր է այս ամառ Եւրոպա ճամբորդելու խորհուրդին։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆՆԱՒՈՒՄ Պ. ՊՈՒՐՃԱՒՈՒԱՑԻ ԴԱՀԼԻՃԻՆ

ՓԱՐԻԶ, 21 Ապրիլ.—Ներակոյսն այսօր որոշում մ'ընդունեց որով Մատակաբարի համար Կառավարութեան կողմէ խնդրուած վարկերը կը յետաձգէ, մինչեւ որ իւր առաջիկայ տեսնէ սահմանադրական նախարարութիւն մը որ երկուց Ժողովոց միանգամայն վստահութիւնը գրաւած ըլլայ։

Նիստէն ետքը, Ներակոյսին եկեմտից յանձնաժողովն որոշեց թէ յիշեալ վարկերուն ազգաբնական ընդունելութիւնը պահանջող տեղեկագիր մը պիտի բերէ, նոր նախարարութիւն մը կազմուելուն պէս։

—Պ. Լէոն Սէ մեռաւ։

ՓԱՐԻԶ, 22 Ապրիլ.—Պ. Պուրժուայի դահլիճն իւր հրաժարականը մատոյց Պ. Ֆելիքս Ֆոռ, Ներակոյսի քուէին պատճառաւ։ Երեսփ. Ժողովն ինիստ հրաւիրուեցաւ ամսոյս 23ին (վաղը)։

ՓԱՐԻԶ, 21.— Հռչակաւոր հրեայ դրամատէր Պ. Հիրշ մեռաւ ի Փարիզ (Բուլեյիի երկաթուղիները յինոզը)։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովն, առջի օրը, ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարանն՝ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ իր օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով։

Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան, ինչպէս կը յիշուի, Եւդոկիոյ առաջնորդական տեղապահ ընտրուած էր։

Կրօնական Ժողովն որոշեց առ այժմ յետաձգել այդ պաշտօնը և Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետը նոյն պաշտօնով զրկել Պատրամա և Պալըքէսէր։ Ժողովն որոշեց նաեւ որ Տ. Վահան վարդապետ մէկ քանի օրէն իր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորի։

Ժողովոյ որոշմամբ՝ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն քարոզիչ կարգուցաւ Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալաբաճեան, փոխանակ Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետի։

Բերան Քարոզիչ Դեր. Ներսէսեան Վարդապետ Խարախանեան հրաժարական զրկած է առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, որ սոյն հրաժարագիրը յանձնած է Կրօնական Ժողովոյ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Պիլէճիկէն կը գրեն մեզ թէ այս կիրակի օր տեղի ունեցեր է տեղւոյն առաջնակարգ վաճառականներէն Ռուբէն էֆէնտի Թիլքիեանի աղջկան Ադն. Օր. Վերոնիկ Թիլքիեանի ամուսնութիւնը Վիչէն էֆէնտի Ճէրմակեանի հետ, ծանօթ վաճառականներ։ Հանդիսեցաւ հանդէսը կատարուեր է չքեղ կերպիւ, ի ներկայութեան բազմաթիւ հրաւիրելոց։

Ցնորքին չուրջը

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Պուլկարաց Եկեղեցիին քարտուղարն Ընկերութեան տնօրէն Պ. Կռանէ Երէկ Բ. Դուռը գացին և յայտնեցին տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԶԱՐԻՆ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Օսմ. պատուիրակութիւնն, որ ներկայ պիտի գտնուի Զարին թագաւորութեան հանդէսին, կը բաղկանայ տասներկու պաշտօնատարներէ՝ ընդ նախագահութեամբ Փարիզի օսմանեան նախարդ դեսպան Զիհնի փաշայի։

ՇԱՀԻՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆԸ.— Կրթական նախարար Միւնիֆ փաշա, երէկ առտու, Թէհրան ուղեւորեցաւ՝ Օսմ. կառավարութեան կողմէ ներկայ գտնուելու՝ Պարսից Նասրէտտին Շահին գահակալութեան յոբելեանին։ Միւնիֆ փաշայի կընկերանան կայս. Թիկնապահ Միրլիվա Եուսուֆ Իզզէթ փաշա, Թիմուր պէյ ու Բիգա պէյ ինչպէս նաեւ ամրաչէն ուժ գինուորներ, որք Թէհրանի օսմ. դեսպանատան լուսամառութիւնները պիտի կատարեն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէլտմարշալ իշխանին կողմէ յայտնուած փափաքի մը վրայ, Ահմէտ Այլի փաշա ու Ղալիպ պէյ ընկերացան Ն. Բարձրութեան մինչեւ Բեղրպուրգ։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ.— Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Մեծ Շուկան նորոգութեանը առթիւ կատարելի ոյուզիներու ու սալայատակներու չինութեանն ու նորոգութեանը և փլցուելիք տեղերը վար առնելու յատուկ ծախքերը կալուածատէրերէն չառնուելով. Էվգաֆի նախարարութենէն մէկ անգամուան համար՝ 80,000 զրուշ պիտի առնուի, երմտական գանձէն 120,000, Բռաղաքապետութենէն 240,000 և երկրաշարժէն տրկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովոյ սնտուկը մնացած գումար՝ 60 հազար՝ համագումար 500,000 զրուշ՝ որ պիտի յանձնուի յատկապէս կազմելի յանձնաժողովոյ սնտուկին։

Պ. ՆԵԼԻՏՕՖ.—Ռուսական դեսպան Պ. Նելիտօֆ Ապրիլ 20էն յետոյ Բեռերդարէ պիտի երթայ՝ Զարին թագաւորութեանը ներկայ գտնուելու համար։

ՍԵՐՊԻՈՅ Թագաւորը հեռագիր մը ուղղեց մայրաքաղաքիս սերպական դեսպան Պ. Վլատան Եոբէվիչի և որդւոյն մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնելու։

ՀԻՆ ԴՐԱՄՆԵՐ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց հին դրամներու հաւաքածոյ մը գնել՝ արքունի Փողերանոցին մէջ պահուելու համար։

ԹԻՒՆԵԼԸ.—Սաղահ կը պնդէ այն լուրին վրայ թէ որոշուած է Թիւնեյին մնաչնորհի պայմանագրին երկարել, թէև ըստուեցաւ որ պայմանագրամու ուսարտեղուն տակաւին տասներեքնդ տարի կայ, որով տակաւին որոշում մը տրուած չէ։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը, հրահանգ ուղղելով գաւառները, ծանոյց թէ Իսմմիներու և Մուխթարներու քաղաքային պարտականութեանցը առթիւ երբ գատ մը բացուի, այդ գատ պէտք է տեսնուի Իտարէի ժողովներու առջեւ։

ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆի երեք սպաներ, երէկ իրիկուն, Բէյօղլու ուղեւորեցան՝ իրենց հետ տանելով իրենց սնտուկներու մէջ գըրուած այլ և այլ հին զէնքեր, որք տեղւոյն արուեստանոցներուն մէջ ի գոյց պիտի գրուին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն տացաւ թէ ամսոյս 5ին Այտրնի Քաւլա գաւառակին մէջ երկրաշարժ բաւական զօրաւոր երկու ցնցումներ զգացուեր են։

Նոյնպես ամսոյս 6էն 7ի գիշերը Սէլանիկի Թիլյօրս անուն տեղը՝ երկու անգամ ինչպէս նաեւ 7ին ցերեկ առեն՝ երեք անգամ։ Նոյն օրը Քէյօձէկիրի Եկիբաքրում անուն տեղը՝ երկու անգամ։

ՆԱՀԱՊ էվ Միրէք, Հայաբերդատի Նէրսիսի եղբօրորդին, երէկ առտու Վիեննէն մայրաքաղաքս ժամանեց պայմանագրական կառավարմամբ։

Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. Թիկնապահ Էօմէր պէյ՝ պալատական կառքով մը՝ Սիրքէճիի կայարանը գնաց և հոն Նավագ էվ Միւլքի բարի գալուստ մաղթելով առաջնորդեց զայն ի Բերա Բէյլեր։ Անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիպ Բըրրիի կողմէ երրորդ թարգման Պ. Շերլի Սիրքէճիի կայարանը երթալով բարի գալուստ մաղթեց Նավագ էվ Միւլքի։

ՎՕՏԻՆԱՆԷՆ (Սէլանիկ) Յունաց Պատրիարքարանն ուղղեալ հեռագիր մը ծանուցեր է թէ տեղւոյն Մետրոպոլիտ Տ. Եղիսաթէոս մեռեր է նոյն քաղաքին մէջ։

ՐՈՒՄԷԼԻի նահանգապետ քինիչ յանձնաժողովը մէկ քանի օրէն նանեա պիտի երթայ։

ՀԱՄԱՊՈՒՐԿԻ մէջ 1897 տարւոյն պարտիզպանութեան ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպուի, որուն հրաւիրուած է մասնակցիլ օսմ. կառավարութիւնը։

ՄԱՌՍԱՒԻՆ վերատեսութիւնը, իրեն մատուցեալ ակերագրոյ մը վրայ որոյ ներքեւ Սէլանիկէն Կ. Պոլիս բերուած բաղալենները այլուս գերծ մնան հարիւրին ութ մաքսատուքէ։

ՊԻԷԼԻՍ նահանգին Կիւճ գաւառին կեդրոնին մէջ գտնուած զինուորք, կլսէ Սաղահ, Ճապաղլուր գաւառակը ղրկուեր են։

ՍՏԱՂԶՆԵՐԸ.—Զեռնեսա իշխանութիւնը ժամանակէ մը ի վեր խորհրդակցութիւններ կը կատարէ՝ որպէս զի տեղական տասները մաքսատուրքէ զերծ մնան՝ անոնց առուծախը զարգացնելու նպատակաւ։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ այս տարւան ոչխարահամարն աւարտած է։ Արձանագրուած ոչխարներու թիւն է 3,550,000, որոյմէ գոյացած տուրքն է 177,000 ոսկի։

Անցեալ տարի այդ տուրքէն 169,000 ոսկի գոյացած էր։

ԶԻԵԱ ՓԱՇԱ, Նորընտիր կառավարիչ Սուրիական Տրիպոլսոյ, այսօր իր պաշտօնատեղին կուգեւորի։

ԶԻՆԵՒՈՒՈՒԱՆ վարժարանին մէջ դասատուութիւնն պարսիկ Սարգ էֆէնտի իր չորրորդ տարեշրջանն աւարտելով Թէհրան ուղեւորեցաւ կայս. իրատէով յիսուն ոսկի տրուեցաւ իրեն՝ իբրեւ ճամբու ծախք։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ դեսպանն ու կինը, առջի օրը, Այսթէֆանոս գացին՝ զբօսական պտոյտի համար և իրիկուան Բերա վերադարձան։

ԳԱԼԱՏԱՅԻ մէջ գտնուող զինուորական բժիշկներուն հրահանգ տրուեցաւ որ իրենց պաշտօնավարած տեղերուն առողջապահական վիճակին վրայ տեղեկագիրներ պատրաստելով մատուցանեն ձեռնհաս իշխանութեան։

ԷՐԶՐՈՒՄԻՆ կը գրեն թէ անցեալ տարու օդերը թէև չակուռեր են, սակայն յետոյ նորէն ձիւն տեղալ սկսեր է։

—Էրզրումի նահանգին տուրքերու պարտքերէն կարգուեցաւ Սըվազի նահանգի տուրքերու տեսչէն Օսման էֆէնտի։

ԵՂԵՌՆԱՒԱՏ տատանն, երէկ, գտնուեց Մուսթաֆա անուն մարդ մը, որ Պոլսոյ Հայտար թաղին մէջ կառապան Օսմանը սպանած էր։ Ատանցիներ կարծելով որ Մուսթաֆա կանխամտածութեամբ գործած է այդ սպանութիւնը, մահուան դատապարտեց զայն։

ԽՐԱԾ.— Անգլիական Սուոսա Ռեպորտիր շաբթեաւուն, որ Օսմանէն կուգար արմատ բեռցած, Ռումբ Եբերի առեւ խրեցաւ։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱՆԹ.— Երէկ, Բէյի Պաշի կողմը, քաղաքնոյ մը մէջ ոսիր մը գործուեցաւ։ Գիւղացիներու մարդ մը հոն գտնուող Եօրկի անուն անձին մօտենալով շորս-հինգ ոսկի փոխ ուզեց, սակայն Եօրկի մերժեց։ Ասոր վրայ գիւղացիները դաշոյն մը քաշելով Եօրկիի գլուխն ձախակողմէ վիրաւորեց ու փախաւ։

—Առջի իրիկունը, Պօսֆոն Պաշի կողմը, երեք տարու յոյն աղջիկ մը տան պատշգամէն, որ հինգ կանգուն բարձրութիւն ունէր, վար խնկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Նաւային դեր-գնդապետ Հիւսէյին պէյ, երէկ ժամ 5ին, կառքով Թէքֆիրճիէն անցնելու պահուն, կառքը ուրիշ կառքի մը զարնուեցաւ։ այդ պատճառաւ ձիեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Իւլի առաջին ատիճան տրուեցաւ Կրթական Նախարարութեան քննիչ Ժողովոյ առաջին քարտուղար Վէհկի պէյին։

Իւլի երկրորդ ատիճան՝ Քարտիֆի օսմանեան հիւպատոս Ճէլալէտտին պէյին։

Արզրումի Նախ. անուանեցաւ Իսքէնտերունի նախորդ Նախ. Սիւլէյման էֆէնտին։

Հալէպի Նահանգին Պէյան գաւառակին Նախ. անուանեցաւ Տէրսիմ Նախորդ Նախ. Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտին։

Տրապիզոնի Նահանգին Օֆ գաւառակին Նախ. անուանեցաւ Այուէրէի Նախորդ Նախ. Ալի Ռիզա էֆէնտին։

Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Գէնիսի Նահանգին կուսակալ Ալի Ռէմզի փաշայի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի Հրատարակութիւն.

Դեկտեմբեր 11 թուական Պաշտօնական Զեկուցմամբ մը ծանուցուեցաւ Պետական Խորհրդոյ ու Նախարարաց Խորհրդոյ մէկ որոշումն, որ վաւերացած էր կայս. Իրատեով, և որ կը վերաբերէր՝ մինչեւ ելմտական 1290 տարին անցած տարիներու յատուկ և Թասֆիյէի կանոնագրոյն ենթակայ հին պարտքերու և առնելիքներու կարգադրութեան եղանակին ինչպէս նաև շրջաբերութեան մէջ եղած Թասֆիյէի արժէքուղիները, մինչեւ վց ամիս, ելմտական գանձուն տանելով փոխարէն անուան արձանագրեալ Սէրիէ տրուելու խնդրոյն։

Արդ, ադկից ի վեր երեք ամիս անցած ըլլալով, տակաւին ոչ օր դիմած է իր արժէքովը Սէրիէով փոխանակելու, որով կը հակակուի թէ արժէքուղի տէրերը պէտք եղած կերպով չեն ըմբռնած եղած յայտարարութիւնը։

Վերոյգրեալ որոշումը պարունակող պաշտօնագրոյն իմաստը սա է թէ այդ կարգի պահանջները յեսայսորիկ պիտի գանձուին հարիւր զրուշին փոխարէն քսանհինգ զրուշ հնչուն դրամով և կամ ելմտական գանձուն՝ այդ կարգի պարտուցը հետ հաշուակցելով։ Որովհետեւ հին պարտքերը մեծ մասամբ քանութեան կարօտ են, գաւառներէն պահանջ ունեցողներու աղերագրոյն վրայ, խնդիրը պիտի տեղեկացուի և ելմտական նախարարութեան կողմէ գրաւելիք պատասխանին վրայ, պիտի կարգադրուին՝ կամ հարիւրին քսանհինգ զրուշ հնչուն դրամով և կամ ելմտական գանձուն հին պահանջքներու յատուկ Սէրիէներով հաշուակցելով։ Այն պարտքերու մասին, որք ելմտական գանձուն համար վաւերական չեն, ոչ հաշուակցութիւն պիտի ըլլայ և ոչ ալ հնչուն դրամով վճարում։ Եղած գանձումներէն ալ յատկեկայ տարիներու ծախուցը ոչ է վճարում չպիտի ըլլայ և վաւերական պարտքերու հատուցմանց յետնեալ մասերը ամբողջութեամբ ելմտական գանձուն պիտի զրկուին։ Հոս անտուկ մը և հաշուեւումար մը հատատուելով, եղած առաքումները ելմտական գանձուն համար ելք ու մուտք չպիտի արձանագրուին, այլ պիտի յատկանան այն պարտուց վճարման, զորս ուզուի դրամով հատուցանել։ Նոյնպէս եթէ արժէքուղիները մինչեւ վց ամիս տիրոջը կողմէ ելմտական գանձուն ներկայացուին, յետքննութեան, պիտի ընդունուին և հին պարտքերու հետ հաշուակցելու համար անոնց յատուկ և անուան արձանագրեալ Սէրիէ պիտի տրուի։

Ուստի կրկին անգամ կը ծանուցուի Թասֆիյէ արժէքուղի ունեցողներուն որ վերոյգրեալ կէտերը լաւ ըմբռնելով, մինչեւ որոշեալ պայմանաժամի, իրենց արժէքուղիները ներկայացնեն յատուկ յանձնաժողովին՝ Սէրիէով փոխանակելու համար։

—«Հանգստեան Անկեանոցին դեղագործ կարգուեցաւ Իպրահիմ, Ռօմանօ ու Իրաքլի էֆէնտիներն, որք կատարեցին օրինական երդումը։

—«Ապրիլ 8 թուականաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Խարբերտի, Պրուսայի, Տրապիզոնի Մուսուլի, Էրզրումի, Գոնեայի, Սըվազի, Հալէպի, Էսկիշիրի, Ատանայի, Պիթլիսի, Տիարպէքիրի և Վանայ Նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Անկողմնակալութեամբ կը հրատարակենք հետեւեալ նամակը, սպասելով Ազգ. Պատրիարքարանի որոշման ի մասին ԵԷՆԻ-Գարուի կազմալուծեալ Թաղ. Խորհուրդին որու նկատմամբ, ինչպէս արդէն ծանուցինք, հանրագիր մը մատուցած է Ս. Պատրիարքը Հօր։

Ճէրլիթի 3269 թիւ թերթին մէջ «Պատասխան» վերնագրով գրութիւն մը կարդացուեցաւ, Աբէ-Իւլի 2 ապրիլ և 3638 թիւ թերթին մէջ՝ «ԵԷՆի Քարոյէն գանգատին պատասխան»։ Ցիշեալ յոդուածով կրսեն թէ՝ «ստորագրեալս թաղային գործոց մասէն իրաւէկ ըլլալով, խղճի և արդարութեան պարտք կրգտնք յայտ առնել թէ... ևն»։

Նախ, ստորագրեալները թաղային գործոց իրենք անտեղակ ըլլալով կը գտնենք թէ ինչպէս խղճի և արդարութեան պարտք կը համարին յայտնել անգիտակցաբար իրենց կարծիքը. ասոր պատճառը ուրիշ բան չէ, եթէ ոչ ստորագրեալները մը նացեալ երեք անդամոց ազգական ըլլալնին։ Կրսեն նաև թէ՝ առժամեայ Թաղ. Խորհուրդ մը չրնան չունենար։

Թաղու Թաղ. Խորհուրդը ինք անդամներէ կը բաղկանար որոց երկուքը զրեթէ առվի օրէն նշանակուած են, և ուրիշ մ'ալ տեղապոյութեան պատճառաւ մեռցեալ մեց անդամները տեսնելով որ հաւեքչելու գործելը անկարելի եղած է, խմբովին հրաժարագիր կը մատուցանեն Ս. Պատրիարք Հօր։ Այժմու մնացեալ երեք անդամները վախնալով որ մի' գուցէ իրենց հրաժարականն ընդունուի, նոյն տեսնն իրենց արդի համախոհներուն դարձ ի հանրագիր մը մատուցանել կուտան, իրենք գոհ են արդի Թաղ. Խորհրդէն։ Այս տեսնն Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն երեքը՝ զրեթէ անտեղակ միամտաբար կը պնդին իրենց հրաժարականին վրայ։ Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրը, մէկ կողմէ հանրագիր միւս կողմէ հրաժարագիր, նկատի առած է և իրենցն վերջ տալու համար առաջարկեց որ գոնէ մինչեւ Ս. Մեսրոպեան տօնին (անցեալ) շարունակեն իրենց պաշտօնը, աւելցնելով նաև իրենց վրայ երկու կարող անձեր Պատրիարքարանի կողմէ նշանակուած։ Այս վճռակին մէջ կը համարձակին ըսելու թէ «առաժամեայ Խորհուրդ մը չրնան չունենար»։ Կրսեն նաև թէ, թաղու Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց նիկայ միւը եօթը անձերէ բաղկացած ըլլալով, բնականաբար մեծամասնութիւնը կորսուած չէ։ Մեք, թաղեցիքս, գիտենք թէ միշտ արդի երեք անդամներն են որ Մեսրոպեան իվիր խորհուրդ կը կազմեն և չեն ուզեր քաշուիլ։ զարմանալի է որ մեր կրնապահանուած և մէկ մոյ աւելցուցած է։ Մենք կը խնդրենք իրենցմէ որ յիշեալ եօթը անդամներուն անունները հրապարակաւ յայտնեն ի գիտութիւն թաղեցւոց։

Կրսեն նաև թէ Թաղ. Խորհուրդը առանց Պատրիարքարանի գիտութեան գործի չէ ձեռնարկած։

Գրեթէ ամիս մ'է որ աղջկանց այրած վարժարանին գետնին վրայ կալուածոց չինութեան ձեռնարկած են, մենք այնպէս գիտենք որ՝ առանց Պատրիարքարանի հրամանին սկսուած է, ինչ որ անտեղի է։ Կրսեն նաև թէ յիշեալ հանրագրոյն հարիւրի մօտ ստորագրութիւնը անհաւատալի է, եւ ոչ-թաղեցիք եւս ստորագրած ըլլալու են։ Անշուշտ Ազգ. Վարչութիւնը ճշմարտութիւնը երեւան պիտի հանէ։

Թող սպասեն վարչական քննութեան։ Հանրագիրը ստորագրողները բոլորն ալ բընիկ թաղեցի են և պատուաւոր անձերէ կը բաղկանան։

Կրսեն նաև թէ՝ յիշեալ գանգատը ինչ ինչ շարժառիթներէ դրդեալ թաղային գործոց անտեղակ և ակարեւոր անձանց կողմէ պատրաստուած է։

Կը զարմանանք որ՝ թաղեցւոց իրաւացի գանգատը անտեղի կը համարին իրենք՝ այլ ընդ այլոյ մեկնութիւններ տալով և միամտամայն կը համարձակին «անկարեւոր» ածականը տալով, անձնասիրութեան ցոյց։ Մենք այս կէտը իրենց տգիտութեանը կը վերագրենք։

Կրսեն նաև թէ Թաղ. Խորհուրդը խրդճի մտօք և կատարեալ պարտականութեամբ վարած է իր պաշտօնը։

Ասոնք իրենց շրջանին մէջ ոևէ օգտակար ու անձնուէր ծառայութիւն մատուցած չեն։ Նոյն իսկ նախորդ ժրական Խորհուրդոյ օրէն մեացած եօթանասուն ոսկի գումարն յումպէտս վատնած են։ Ինչ ուներն ըրած, եթէ ոչ զուր տեղը պաշտօնէի փոփոխութիւններ ընել և իրենց մարդերը գործի գլուխ անցունել ըստ քմաց։ Ցիշեալ ազգական եղող ստորագրեալները իրենք իրենց վնաս տալով պատգամ կարտանան։

ԵԷՆի Գաբու ԹԱՂԵՑԻ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ՀԱՅԵՐԷՆ-ԳԱՂԼԻԵՐԷՆ ԲԱՌԱԳՐՈՅ ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Թ.— Բառագրոյս մէջ տեսնուած Գրտեղուկ, Խզոդական՝ Խզիչ դարպաս, Ցարգուն գրամ, Դատաստանոց, Բանարարչեայ, Անչիւրութիւն եայլ այսպիսի բառերն «այլանդակ» կը գտնէ Տ. Ցովհաննէսեան և կը պարսաւէ զիս և նոյա հեկեկներն։

ՆՈՐԱՅՐ.— Devinette, գ. եզ. Գ. Գրտեղուկ։ Cour de cassation, Խզոդական՝ Խզիչ դարպաս։ Courant, ante, ածական. 4. Ցարգի, յարգուն (գրամ). ընթացիկ (գին)։ Tribunal, գ. ար..... 2. Ատեան, դատարան, դատաստանոց։ Provision, գ. ար... 3. Վարձք (միջնորդի կամ յանձնակատարի «commissionnaire»). Միջնորդչեայ. բանարարչեայ։ Commission, գ. եզ.... 7. Վարձք բանարարութեան Բանարարչեայ։ Remise, գ. եզ.... 3. Վարձք (բանարարութեան, միջնորդութեան). Բանարարչեայ։ Amnistie, գ. եզ. Հաւաքական թողութիւն յանցանաց շնորհեալ յարքայէ. անչիւրութիւն. անչիւրատակութիւն. մոռացումն յանցանաց։

ԳԱՅՈՒՆԻ.— Cour de cassation. Ատեան եղծիչ վճռոց կամ վճռաչիջ. Ատեան աւազակաց. տճ. Ռէֆիզ։ Monnaie courante, Դրամ յարգուն, ընթացիկ. տճ. էհլիէր ափէ։ Tribunal, ար. Ատեան, Դատարան, Դատաստանարան, Դատաստանոց. տճ. Ֆէհէֆէ։ Provision, վարձք միջնորդի, յանձնակատարի. — Միջնորդչեայ, բանարարչեայ։ Amnistie, եզ. Անչիւրարութիւն, Անչիւրատակութիւն, Անչիւրութիւն, Մոռացումն յանցանաց, Ներումն. տճ. ոաֆվ։

ԷՄԻՆԵԱՆ.— Courant, ante, ածական. 4. յարգի, յարգուն (գրամ)։

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ.— Cour de cassation, (վճռաբեկ՝ վճռաքին զարպաս)։ Provision, եզ.... 4. Միջնորդարձ, բանարարչեայ։ Amnistie, եզ. (ընդհանուր) թողութիւն (արքայի). անչիւրութիւն։

ԳԱՆԹԱՐԵԱՆ.— (Cour de cassation

ՅԷՄԻՐՅԻԱՆԵԱՆ.—(վճռաբեկ ատեան։

Ըստ այսմ մնարակերտ և «այլանդակ» չեն համարուիր կարծեմ այն բառերն՝ զորս նշանակած եմ բառագրոյս մէջ, առանձին աչաց ունենալով միւս քանանուն հեղինակաց ընտիր գործերն։

Ահաւասիկ իմ դրածներս.

Խզոդական՝ Խզիչ դարպաս (էջ 179 սիւնակ Ա), վճռաբեկ ատեան (էջ 88 սիւնակ Բ)։— Դատարան, Դատաստանոց (էջ 177 սիւնակ Ա)։— Բանարարչեայ (էջ 122 սիւնակ Ա), Գործոց էջք (էջ 167 սիւնակ Ա). Գործարարչեայ (էջ 166 սիւնակ Բ)։ Միջնորդչեայ (էջ 541 սիւնակ Բ)։— Անչիւրարութիւն, Անչիւրատակութիւն, Անչիւրութիւն (էջ 53 սիւնակ Բ), Մոռացումն յանցանաց (էջ 549 սիւնակ Ա), Հայրն, հայրն։

Տ. Ցովհաննէսեան կրնա՞յ արդեօք այս բառերուն տակ ըլլալը վկայութիւններով ապացուցանել ինձ։

Ժ. — Բառագրոցս մէջ «հայ այբուբենով» գրուած օտար բառերն ստեղծած կամ ընդունած են այնպիսի բանիրուն անձինք, որոց գործերն այսօր հեղինակութիւն իրաւամբ կը համարուին։

Bésigue. Նորայրն ու Գանթարեան կը դնեն պէսիէ. Քաղուէնին իւր Արուեստից և Գիտութեանց ընդարձակ բառգրոյը մէջ կը դնէ Բէսիէ։

Piquet, Նորայրն, Գանթարեանն ու Տէմիրճիպաշեան կը դնեն պիկէտ. Քաղուէնին կը դնէ պէիկէտ. Նուպարեան՝ ԲէիէԷԼ։

Siphon, Նորայրն, Քաղուէնին, Գանթարեանն ու Տէմիրճիպաշեան կը նշանակեն անխտիր սիֆոն. Նուպարեան կը դնէ սիֆօն։

Tilbury. Նորայրն ու Քաղուէնին կը դնեն պիլիոտ. Նուպարեան կը նշանակէ Ռիլպոտ. Տէմիրճիպաշեան՝ պիլպոտ։

Douairière, Նորայրն ու Քաղուէնին կը դնեն պոտայրոտ։

Houra կամ Hourra. Նորայրն, Գանթարեանն և Տէմիրճիպաշեան կը դնեն հուռռայ, Նուպարեան կը դնէ հուռռա։

Corail, Նորայր կը նշանակէ կորալիոն. Քաղուէնին՝ կորալիոն (յն). Եմինեան կորալոն։

Clématite. Նորայր կը դնէ կլեմատիտ. Նուպարեան կլեմատիտ. Գանթարեան՝ կըլեմատիտ։

Կը տեսնէ ուշիմ ընթերցողն, որ Տ. Ցովհաննէսեան մեծապէս կը սխալի վերոյգրեալ բառերուն հեղինակը զիս կարծելով, և կը թշնամանէ անուղղակի նոցա պատկառելի հեղինակներն։

ԺԱ.—Իբրև թէ «Հինգ հարիւր օտարախորթ բառերով կարծեր եմ լեզուն ճոխացուցեր։ Ինչպէս Գոճան, Շիլինգ, Քլորուկ, Եւն., Եւն։

ՆՈՐԱՅՐ.—cochon և Porc, խոզ, գոճան։ Schelling, շիլինգ։ Chloroforme, քլորուկ։ Calèche, կոլաչայ (եւ նա գրած եմ կոլաչայ «էջ 369 սիւնակ Բ.» և ոչ կոլաչա ինչպէս ցուցուցած է Ցովհաննէսեան)։ Landau, լանդաւ (եւ ալ Լանդաւ գրամ եմ «էջ 267 սիւնակ Ա.» և ոչ լանդաւ)։ Jonque, ճունկայ (եւ եւս գրած եմ ճունկայ «էջ 496 սիւնակ Բ.» և ոչ ճունկայ որպէս ցուցուցած է իմ քննադատս)։ Cachou, կայճու։

(Շարունակելի) ԿԱՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

Ն. Ժ. ՊԱԹԻՄԱՆ ՔՈՆԵԱՆ

Ն. Ժ. Պաթիմեան քոնեանը, որուն ծանուցումն հրատարակեցինք այս էջին մէջ, իրապէս ամենէն յաւագոյնն է այն քանանարներուն որք մինչեւ ցարդ պատրաստուած են Ցուսաստանի մէջ։ Իր բնական անուշհոտութեանը և կազդուրիչ յատկութիւններուն շնորհիւ մինչեւ իսկ կրնայ մրցիլ եւրոպական ընտրելագոյն քոնեաքներուն հետ։ Բազմաթիւ վկայութիւններ զոր տուած են երեւելի բժիշկներ, համալսարանների բրոֆէսորներ և հիւանդանոցներու տնօրէններ, կը հաստատեն մեր այս ըսածը։

Ամէնքի կանոնց հիւանդանոցին տնօրէն և համալսարանին ծննդաբերութեան բրոֆէսոր Պ. Քոնսոլաս, Ցուսաստանի նաւատորմին ընդհ. քնիչ բժշկապետ Պ. Լակուտաքիս, Ազգ. համալսարանին պատգամաւորութեան ուսուցիչ Պ. Հասլէթիս, Ամէնքի Էսբերանս հիւանդանոցին տնօրէն Մ. Մեբքուբիս, համալսարանին ջղաբանութեան ու մոլեգին հիւանդութեանց բրոֆէսոր Պ. Քաղաբաս, Ամէնքի հիւանդանոցին վիրաբուժական ճիւղին տնօրէն Պ. Քուզոլէոն և Զանոնի հիւանդանոցին ախտաբանական ճիւղին տնօրէն Պ. Հոյտաս միաբերան կը յայտարարեն թէ յիշեալ քոնեաքը ամէն մասամբ և գործածութեան դարձին քովը լաւագոյնն է։ Տարբերութեամբ ապացուցուած է որ զուտ խաղողէ շինուած է. միշտ կրնայ գործածուիլ իբրեւ զդրացուցիչ, ախորժելի համ ունի և ստամոքսը չի գրգռեր։ Ոսկրներու և քրոնիք հիւանդութեանց մէջ իբրեւ դեղ յոյժ օգտակար է, ուստի այն անձինք որ սովոր են այս ըմպելին գործածելու, կը հրաւիրուին այս քոնեաքէն խմել։ Վերոյիշեալ հիւանդանոցներուն մէջ այս կազդուրիչ ըմպելին գործածուած է և ընդհանուր գոհունակութեան արժանացած իր տուած նպաստաւոր արդիւնքին համար։

Այսչափ անկեղծ վկայութիւններ լսելէ յետոյ անկարելի է չը համոզուիլ թէ սոյն պատուական ըմպելի իրաւ զուտ խաղողէ հանուած է, ու հետեւապէս ունեցած է բոլոր այն նպաստաւոր ու օգտաւէտ ազդեցութիւնները զոր այնքան նշանաւոր անձինք կը յայտարարեն, ճշմարտութիւնն ըսած ըլլալու համար միայն։

Ուրեմն, քանի որ հրապարակին վրայ այժմ կը վաճառեն խարդախեալ ու վնասակար քոնեակներ զոր առանց գիտնալու կը գործածենք, պէտք չէ՞ որ՝ հանրային առողջապահութեան տեսակէտով իսկ՝ փութանք այսպիսի անվնաս և կազդուրիչ ըմպելի մը միայն գործածել։

Միակ ներկայացուցիչն է Թուրքիոյ, Ռումանիոյ, Ռուսիոյ համար Տ. Կ. Տեսբինաքիս, կեղրոնական մթերանոցն ի Զալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։ Մասնաճիւղ, Քալեոնեմը-Բուլլուք փողոց, Բերա, թիւ 9։

ՎԱՐԶՈՒ ԵՒ ԾԱԽՈՒ

Ի Նչան Թաշ Թէշվիգիյէ ճաւտէսի, երկու տարի առաջ ճարտարապետ Գ. Վալորիի կողմէ կառուցուած փայտաշէն տուն մը՝ տանտերեր սենեակով, բաղնիքով ու պարտէզով վարձու պիտի տրուի եւ կամ պիտի ծախուի։

Դիմել մօտը զտնուած Սազզըզը նպարավաճառին։ 1—6

ՏՈՔԹՈՐ Ա. ԳԱՌԱԳՈԶ

Մ.Ա.Ն.Ա.Դ.Ի.Ն

ԾՆՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ, ԳԱՂԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՄՈՐՔԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՆԵՐ

կը ծանուցանէ թէ՝ եւրոպական դարմանատուն մը հաստատած է Թոփհանէ ճատտէսի Գալաթիան Անտոն էֆէնտիի դեղարանին վրայի յարկը, ուր եւրոպական առաջնակարգ եւ հռչակաւոր դիւանդանոցներու մէջ ի գործ դրուած գիտութեան եւ արհեստի վերջին կատարելութեանց համեմատ կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որոնց համեմատ պէտք եղած գործիներն ու դեղերն եւրոպայէն բերել տուած է մասնաւորապէս։

Մրզանցքարորքումը, միզանցքի լուացումով եւ առաց ներքին դեղեր գործածելով 8 օրուան մէջ եւ 3 էն մինչեւ 5 անգամ այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ հին միզանցքարորքումները, քիչ ժամանակուան մէջ, եւ առաջին այցելութեան դիւանդութեան դէպ առ դէպ բարւոքումը խոստանալով։

Շանկրը մաս, էնտիւէ եւ գազուկաւոր հիւանդութիւնք, առանց զզուանչ դեղերու, իտալացի հռչակաւոր «որթ. Բէզոնոնի դրութեամբ կը խնամէ։ Ան արդարութիւնը՝ եղեռնական դարմանով, եւ միզանցքի նեղութիւնն ու մորթային հիւանդութիւնը արհեստի վերջին կատարելագործութեանց համեմատ կը բուժէ։ Վիրաբուժական ամեն տեսակ գործողութիւնը մասնաւորաբար ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ, ինչպէս Ֆիստիւլ, Քար եւ ա.ն., կը կատարէ մեծ փոյթով եւ զրեթէ առանց ցաւի։ Ա. են օր ժամը 6 էն 11 (Ը. Թ.) հիւանդ կ'ընդունի վերոյիշեալ դարմանատունը ուր Հինգշաբթի օրերը յատկապէս կանանց ծննդամիզական գործարանաց վերաբերեալ հիւանդութիւնները խնամելէ վերջ, պէտք եղած գործողութիւնները կը կատարէ։ 18—29

Վանդալ

ՂԱԼԱԹԻԱ, Ապրիլ 10 22 1896

Անուանումն եւ Վճարելիք	Լրացեալ կարգ	Անուանումն Արժէնդոց		Ընթացիկ Գիներ
100		Թնս. Մէրիէ A	1 %	63 —
100		» » B		34 20
100		» » C		31 —
100	1881			
100		» » D	գոցուած	22 34
400			բացուած	22 35
100			միջօրէ	22 33
100			գոցուած	112 —
ֆր. 500	1870	Բուլ. Եկմ.	բացուած	113 25
Ազն. Վճր.			միջօրէ	112 75
20	10	1890 Օտոմանի 4 %		— —
22	11	1869 Քրլտի Ժէն. Օպ.		7 37
10	5	1872 Ցես. Օպ. տր Ե. է. Վ.		4 07
140	140	1878 Լաւբիսանի		54 50
500	300	1886 Ռնտաբրի (Բժշ.	%	605 —
500	500	Երկաթգիծ (Պշմ.	%	315 —
20	5	1882 Թրամուել	(Բժշ. %	4 20
500	500		(Պշմ. %	435 —
500	200	1883 Գամ. Եկմ.		15 32
1.40	1.40	1892 Ցամ. Միկարկ.	6 %	1 57
11	5 1/2	1893 Ցամ. Ապահովագր. Ընկ.		4 82 1/2
500	500	1882 Քրլ Ընկ. Տէրբրու		283 —

ՅԻԼԱՆՑ (Բրլտի) Դի. Գրանց	Ծ. Ք.	Գր.
3 օրուան համար 1000 հատի	3	— 1/2
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	3	—
Գրքոյ	—	—
Կանեփի (Հէվալէսիկ)	—	20

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՓԱՆԱԿԱՏՈՒՄ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ստեր.	110	75
Փարիզ »	Ֆր.	32	77 1/2
Վիեննա 3 օրուան	Ֆլորր.	10	80
Պերլին »	Մարք.	18	45

ՍԻՓԼԱՆՑ ԵՒՊԱՅԻՆԻ ԳԻՆ		
Ազգ. ոսկի Ս. Ա. 100 դրշ. էն	110	22
20 Ֆրանքանոց	87	32
20 Մարքանոց Գերմանական ոսկի	137	20
Քրլանդ	22	18
Լուսի Ոսկեղրամ	9	57
Ռուբլի	95	13
Մարք արծաթ	103	20
Ռուբլի	98	—
Ռոկոս Դարձեալ Տակարանի	9	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՕԱԿԱՐԱՆՔ

Գրանցուած 22 Ապրիլ

Բոնսոլիտ Ցամ. Ե Գնիսկ. Ֆր.		—	—
» » C »	»	31	60
D (Բացուած	»	—	—
(Գոցուած	»	31	—
Լուսնի երկաթուղի	»	114	62
Բրլսրիզ	»	435	—
Մարսային Պարտատոմսեր	»	496	25
Սանսիյէ	»	408	75
Ռէյնի Բաժնեմասեր	»	365	62
Պանք Օթոման (անուանակ.)	»	570	62
Ռանտ Ֆրանսական 3 %	»	101	30
» » 4 1/2 %	»	106	50
» Իտալական	»	51	60
Բրլտի Լիանմ.	»	769	—
Բրլէտի Յանսիկ	»	— —	—
Բոնդուար տէ Էսբորոդ	»	— —	—
Մուլզի Բաժնեմասեր	»	— —	—
Եզիպտական Միացեալ	»	527	—
Ձէր Լոնտոնի վրայ	»	25	175

Գրանցուած 22 Ապրիլ

Բուսնլրի Եզկանուղի Ֆիորին		57	—
Ցամ. Եկմի	»	123	50
Գոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	50
» Փարզիզի	»	— —	—

Գրանցուած 23 Ապրիլ

Բոնսոլիտ Ցամանական Ե. Ա. Ռ.		63	75
» » B »		25	25
» » C »		21	—
D (Բացուած	»	— —	—
(Գոցուած	»	29	60
Ցամ. Գոխ. 1881ի 4 %	Երբլրիրիայ	— —	—
» » 1894 3 1/2 %	Գոպոյ Հրկ.ամ	— —	—
Պանք Օթոման (Ժամանակ)	»	12	63
Այրոնի Երկաթուղի	»	13	—
Միացեալ Եզիպտական	»	104	37
Առանձնաշնորհեալ	»	— —	—
Անգլ. Բոնսոլիտ	»	112	18
Գուլպաք. Գոխան.	»	— —	—
» » Նոր 6 %	»	98	—
Բանկ Հելլենական 5 % 1881	»	39	25
» » 5 % 1884	»	33	25
Գոխանկ. Քարզիզի վրայ 3 ամիս		25	337

ՊԵՐԼԻՆ 22 Ապրիլ

Ցամ. Գոխան ուՆիւն 1885ի Մարք		— —	—
Բուսնլրի Երկաթուղի	»	111	40
Ռնատոլիտ Երկաթ. 4 1/2 % Գրշդ.	»	— —	—
» Գոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	400
» Փարզիզի » 3 ամիս		— —	—
Մակեդոնական Երկաթուղի		— —	—

ՏՈՔԹԵՐՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Ա.Գ.Ա.Ջ.Ի.Ն Ա.Ր.Ա.Ր.Ի Գ.Ա.Ն.Ա.Ց.Ա.Լ., Տ.Մ.Ա.Ր.Ի.Ն.Ա.Ն.— Ա.Հ.Ս.Մ.Ա.Ն.Ա.Ր.Ա.Ն.Ա.Ջ.Ա.Ր

(Հաստատեալ յամէն 1852)

Նորագիւտ գրաւիչի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկեանապէս կը լրջանին, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու կատարելագործեալ եղանակաւ, սուբը, նուշակաւոր, եւ գլխուցկան արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնական, գէմի ձեւաւորութիւն՝ (ըստ տարիքի), ծամելութիւն, եւ ազաս առասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Միաբերան» կոչուած դերնի դիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժուի, ինչպէս նաեւ Ծմրեցուցիչ գեղերու, եւ նորահնար աղացանների միջոցաւ առանց ցաւի ատամնանորոգութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Նանիի գարնիզրատան վերայի յարկը ձիշտ Զարեբեանց դէմն)։

Դատարկիւղ յանձնարարեալ կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Տրիսօվկի փողոց ամէն օր։

6. Դ. Հաստատելու համար եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ժամերները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր դիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղիին։ 410

SIROP DE RAIFORT

Մայրիրը նշմարելիորեն պէս որ իրենց գալեկները կը կարծացնուին իրենց վատակարութիւնն ու ախորժակը ուժգին են. կոկորդնուն մէջ գնդիկներ ու փշրիկներ ունին գլխնուն ու երեսնուն վրայ, առանց վարանելու պարտին դիմել Ռէֆորի կոտացեալ օշարակին։ Ամենօրեայ գործածութիւնը մարդիկ տարբերէն զատ կը պարունակէ եռս իր բնական վիճակին մէջ։

LERAS

Եթէ ձեր տղաքները յոգնած են ատամէ, եթէ ծոյլ են, ախորժակ զուրկ, ամեն բանէ զզուած, մի' վարանիք Լերասի երկաթը տալու անոնց։ Քանի մը օրուան մէջ ախորժակը, ուժերը, գոյնը կը դառնան և զգալապէս կը տեսնէ յառաջդիմութիւնը։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿ. ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻԽՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԸՆԿ. ԷՆԳՐԷՆ, Լէոն, Պա-պԱրքան փողոց

Ֆրանսական փոխադարձ ընկերութիւնը (Սոսիէտէ Միւթիւէլ Ֆրանսէզ) պատիւ ունի ծանուցանել բոլոր իրեն ընկերներուն թէ ի Կ. Պոլիս ընդհանուր գործակատար անուանած է Պ. Նեէլ Ժ. Լիվսաբի, Բրլքեր-Ալի Փաշա փողոց, Իպրահիմ Բրիֆաթ խան, թիւ 8։ և թէ գործակալութեան գրծառնութիւնը որ գալրած էր գործակալի փոխոխութեան պատճառաւ, նորէն իր կանոնաւոր ընթացքը պիտի ստանայ 1896 փետրուարէն։

Մասնաւոր հրահանգներ տրուած են Պ. Լիվսաբրիի՝ կոնդանագրելու համար ստորագրողներուն կացութիւնը, որոնք պիտի վերակոչեն իրենց յանձնաւորութիւնները և պահպանելու համար տնտեղ չահերը։

Ուստի Պ. Պ. ընկերակիցները կը հրաւիրուին անցագաղ և ընկերագրի փոխարէն նոր գործակալ-Լիւեան յանձնել իրենց ձեռքը ունեցած հաշուետարները, որպէսզի իրենց հաշիւները քննուին եւ կարգադրուին ընդհ. տնօրէնութենէն ի Լիոն։

Բոլոր այն ստորագրողները որոնք անմիջապէս պիտի վերակոչեն իրենց վճարումները և յետոյ անընդհատ պիտի շարունակեն գանոնք, պիտի մասնակցին ակէց եռաքի բոլոր վիճակահանութիւններուն սկսեալ 1896 մարտ 16էն։

Ընկերութիւնը կը ծանուցանէ իր Աբեւելքի ստորագրողներուն թէ ինք բնաւ պատասխանատու չէ այն անկանոնութեանց սրոնք ի վնաս իրենց կրնան գործուած ըլլալ նախկին կազմակերպութեան ատեն, և զորս հնարաւորութեան սահմանին մէջ պիտի ջանայ դարմանել։ Ուստի կը յուսայ թէ բոլոր իրեն ընկերները պիտի ընկերակցին իրեն թոյլ տալու համար որ յաջողցնէ վերակազմութիւնը զոր պիտի կատարէ իր նոր գործակալը Պ. Նեէլ Ժ. Լիվսաբրի։ Վարչական խորհուրդ

476 14—25

ԱԶԴ

Փափկաճաշակ ծխողները ճշմարիտ JOB

ՌՈՍԻԱ ԱՊԱՍԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ

1881 Մարտ 20ի Կայսր Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքովա 37
Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱՆՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 ֆրք.
1894ի հասոյթը 24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 90,000,000 »

Ընդ հ. Գործակալ Թուրքիոյ Հայաստան
ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵՐ
Գալիս Ջէլալ Պէյ խան, թիւ 22, 23

Թենիկ Ընդ հ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Զէօմէրքէի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ֆ. ՌԻԶՈՒՆ, ԵԻ ՊԻԴ.

PHŒNIX FIRE OFFICE
ԱՒԱՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏՕՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով ռնասահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զոհուսուց հատար։

326

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակին եկամտի, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և սիրաշնորհութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԻՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Գուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց։ Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վերի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԼՐԱՍԲԷՐԻ

Ինչաթը ասքէրիէ իչուն մէգթօի միւնագասաեա վագ օլունան վէ վուտութ ճամլար իլէ իճբէմբր վագիէէ պիր սէնէլիք պօեա խարճերն նիսանըն 1ինճի չարշանպիհ կիւնի գարբը գամիսի ֆէրտաբը կիւնի 100ում 5 թէնգիրթիրն գապուլը մուգարբէր իտուկինտէն թալիպ օլանլարըն ինչաթը ասքէրիէէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 58 2—3

Վալովկին Կարը գրէէյի ճէտիտա 4500 պէհէր գրէէյի ճէտիտի 1 դրշ 22 փարա։ Նէկամի հագ գրէէյի ճէտիտա 25,000 պէհէր գրէէյի ճէտիտի 1 դրշ 24 փարա։ Մաուզն եապը գրէէյի ճէտիտա 40 000 պէհէր գրէէյի ճէտիտի 1 դրշ. 5 փարա։

Ֆեա փապրիկայը հիմայում ինչուն միւպայեա օլունմագ իչգիւ մէվգիի միւնագասատա օլան պալատէ մուրագգամ 3 գայէմ եապ ֆիյամ մուրագգամայրը իլէ թալիպկի էօհտէսինէ օլուպ նիսանը բուսիին 10ընճը չարշանպիհ կիւնինէ գարար պէհէր կիւն միւնագասայրը իճրա օլունարագ մէգքիր կիւնտէ գարբը գամիսի վիրիլէճէկինտէն իթասրնա վէ 11ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ 100տէ 5 թէնգիրնէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուսուսիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 54 3—3

Գարանը Տագիգ ֆապրիգայը հիմայունընտա 312 սէնէսի զարֆընտա մուգթագի օլուպ մէվգէի միւնագասայա վագ օլունան վէ ֆիյաթը սուրթթելիֆէ իլէ թալիպլերի էօհտէսինտէ պուլունան եիրզ պու գարար գալէմ էչանընը մահը հալը բուսիին 11ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ գարբը գամիսի վիրիլէճէկինտէն էչեայը մէգթիրէրի թէնգիրը ֆիյաթ իլէ թիայա թալիպ օլանլարդն եէվմը մէգթիրէ գարար մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուսուսիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 57 3—3

ՆՈՐ ՍԻԳԼԷՏՈՅԹ
ՍԼԻՄԱՔԻՈՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթևեկութիւն Սիւրիոյ և Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանգիստով ի Հալեպ)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն երեքշաբթի. Մարսիլիա մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, գէպի Պիրէոն, Իզմիր, Տարսանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբաթն, ապրիլ 25էն սկսեալ, գէպ ի Քաֆաբօյօ, (փոփոխակի Քաւամղա) Շիրա, Սէլանիկ, Քաւալա, (փոփոխակի Տէրտ-Ազամ), Տարսանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում մի գէպի Մարսիլիա, Հալիֆ, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարսանէլէն, Տէրտ-ազամէն (փոփոխակի Քաւալա) Սելանիկէն, Շիրէն, Քաւամղան (փոփոխակի Քաֆաբօյօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարսանէլէն, Իզմիրէն, Գիրէնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց ասա՛ր, ամեն տասնրորդնց օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շրջանաբար Կ Պոլիս գալով ամենիգապէս պիտի մեկնին դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍԻՍԻԼԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 20 [illegible]

ԱՆԱՏՈԼԻԱ-ՍԱՄՍՈՒՆ

Ուղղակի երթևեկ կիւսա վրէն, Մարսիլիան նեկամ ի Պորտ մեկնում գրանի գրանի ի 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՈԼԻԱ-ՍԱՄՍՈՒՆ

Ուղղակի երթևեկ տա նը նէն, Հալիֆն, Մարսիլիան [illegible] ներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում եկնոյ [illegible] ժամը 4ին, գէպ ի Սմիրնա, Տարսանդան եւ Գանում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 42

COMP[illegible] RUSSE
ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթևեկութիւնը

Կ. 8 20 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Դշ. 9,31 Պէտերսպուրգի ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Գիրէնի ճամբով
Դշ. 10,22 Սուրհանդակ դէպի Փոթ-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Գանում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 10,32 Մեկնատարայի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Շ. 11,23 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուշ 12,24 Ապերանդերայ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթ անգամ մը ժամը 4ին։

ՀԱՅ.— Մարտ 9 21, Երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գուլերը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրքիոյ, Գէրմանիոյ, եւ Բոր-Սայիտ կազմ շոգենաւին։

ՏԱՐ ԻՒՍ ՍԵՆԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

Քէրէոմէ վէ Տուրմա ֆապրիքասը վէ դէբոդիքոս— Աբբր Գ-էս- ուռան էլիէլիւ ճիշբրդա-

Մարբուճճրլարտա Քիւչիւք Ապուա Էֆէնտի խանընտա Նօ. 1։ | Անգամա գարուարնտա Քէրէստէճիլէրտէ Նօ. 13

Խանէ ինչասը իչիւն լազգի օլանագ դէր նէվ քէրէանէ վէ տոդրամա վէ սարիբ եանի կալայտան վէ եախստ փապրիգա մալինտէն դէչմէ տէօշէմիլիրէր վէ ռէտտէլէնմիշ լամպալը յիտտէնէ գարար-մալար. դէր նէվ բասա վէ զօլուգ սիրմէլէր վէ գաչու բէրվազարը, վէ էպնիլենին իչ վէ տիշ Ամրաֆընտ լազգմ օլան սիրմէլէր վէ յմալար, տանանլալար, տոդրամալար վէ դայրիմամ. մէգթիր ֆապրիգատա պո խար մաքինալարը իլէ մունազամ վէ էվլուսու տէտակնամալարտա իմալ օլունուպ, նէֆտանէ վէ գէրանֆէրը ֆէվզ լատէսի իլէ պէրապէր, բէգապէ գապալ էմմէկ տէրեմէնտ էդ-վէն ֆիճամալա ֆիրուխտ օլունմատա տուր, միւֆրէտտաեը պպիտատ կէօսմէրիլէն բէրէանէ վէ տոդրամալարը իշլենմիշլէրի սաբիր մահալտէ ֆիրուխտ օլունան իսամ բէրէանէ ֆիճամունտան տա՝ա էդ-վէն տուրէնտէ սամբրմագտա տուր։

Մէգթիր ֆապրիգատա զանէմ ճէսիմ պիր բէրէանէ տէբօգիհսսու տախի պուլունտուղունտան, էվ ճարարմագ արզու իտենլէրին պէհէմմէղալ պիր տէֆթա մէգթիր ֆապրիգաը զիճարէանէ էմմէլէրի գունտիկերինէ եիւզտէնիզ նիսպէթինտէ ֆախտէլէրի օլամաղը պէտտէ տիր։

Մէգթիր ֆապրիգա կէօսմէրիլէն բլան վէ նիմունտ իւզրէ էվ ինշասընը տախի ՔէահիւտԷտիւպ, մալ սահիպինէ ասլա զիճան կէօՔէրմէզ։

Պունարտան մատէ դէր նէվ էլպիսէ վէ Քահիա վէ պօեա ֆիբրյալարը իլէ չամաշը մանտալարը տախի իմալ վէ ֆիրուխտ օլունուր։ 514 1—52

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՀՕՍՊԻՏԱԼ, ՎԵՍՏՆԻՖԱԼՆ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԵՌ ՄՈՒՐԻ
Վանառանիր
ԹՄՈՒՐԱԿ ՊԱՏԱՏՈՎ
SCHIPF, SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer Կ. ՊՈԼԻՍ

EMULSION SCOTT
(ՍԿՕՏԻ ՕՀԼԵՐԷԿ)
ՄԱՐԻՒ ՁԿԵՆ ՋՈՒՍ ԻՒՂ.
Լեփոնիկ ու ավելի ապրած
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԱԼԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻՐԵԼ

ՓԻՆԴԱՐ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ
Ուղղակի երթևեկութիւն Լիվերպուլ և Արեւելեան Գէջ-

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գոնտոնիա	4581
Եղուսալիա	7715	Սամարիա	3574
Մէրվիա	7391	Մարաթոն	2402
Ուրանիա	7268	Ազիաս	2398
Բաղտոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Մէքիալնիա	5517	Թարիֆա	2346
Կալիա	4809	Բալտիրա	2144
Մէնիա	4557	Թրինիտատ	1892
Ալէբբօ	2143	Մորոքօ	1857
Բէյտար	1878	Քամանիա	12950
Նէբպուրի	1814	Լոս քանիա	12930
Թաղանենիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՇՈՒի գործակատար
Thomas C. Jolv

ՄՈՍ
ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Գլազգոյ, Մէնչէսթրկանի և Սեւ Ծովի Գէջ-Բոնոր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամիէս	3000	Թիպա	2500
Անգլիա	3000	Նէբիթիս	2400
Թէլլարը	3000	Օսայրիս	2250
Գիանոբուս	3000	Բէրտ	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆնրա	2000
Օսմանլի	3000	Գասբրնի	1500
Գարիսնիս	2500	Գիրլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ամբիոլ խան
ՃՃԷՅՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերպուլ
340

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴՀԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Դրամագլուխ Հաստատ 8,000,000
Պահեստ գրքոյ 10,028,000
Տարեկան հասոյթ 23,250,000
Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴՐԱՊԷՏ ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ապահովագրեան մեծագոյնս և բարեճիւղներ և տարա մէջ գումարած մասնաբաժիններ տարեկան չափաւոր սակագնով։
894
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Պարտ. Գալաթա-Ի գրան. Աստանդարտ խան. 12, 13։

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱՅ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻԶՕՐԻ ՀՈՂԱՏԱՐՈՒ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY
ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
Անշնաս. կը չիջէ ոգեհիւն, փլուզիր, Դեղատոմարը, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարարբումի, արիւնամզութեան, առանց մինչեւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անգուտ և սուրիշ գեղեցիկ հեռաւոր սանդալները։
Ամեն քարտիւլ Միտի անունը կը կրէ։
Ամեն դեղատուները

VIN BRAVAIS
ՊՐԱՎԷԻ ԳԻՆԻ
Կարգարիչ, Մանդարար և Զօրացուցիչ։
Գօրա, Գոգա, Կուարանա և Գաբաէ բաղադրեալ։
Զարմանի հիւանդութեանց, Տկարութեան, Արիւնի պակասութեան, Ֆիզիքական և Մտաւորական յոգնութեան մանաւանդ Ապաքինութեան ժամանակ թիրամ օգտակար է։
Այս գինւոյ արժէքն ու յարգն գիտնալու համար Ձեր բժշկին դիմեցէք։
Կը գտնուի ի Պարիս Վ. Գասապեանի դեղամաճառատունը և ամեն դեղարան։

ՖՈՍՖԱՏԻՆ ՖԱԼԻԷՐԻ ամենէն աւելի յանձնարարելի ու ախորժելի սնունդն է տղայոց համար՝ վեց-եօթը ամսուընէն սկսեալ, մանաւանդ կաթնահատութեան ժամանակ և ամման չրջան մէջ։ Ինչպէս նաեւ զիւրացնէ՝ սկսանելու բանիլը, կնապահովէ ոսկորներու լաւ կազմաւորումը ու առաջքը կառնէ փարարութեանց որք յաճախագէպ են տղայոց վրայ։
Փարիզ, Վիքթորիա ծառուղի և ամեն լաւ դեղարաններու մէջ։

ՄՈՐՐՈՒՕԼ
ԿՐԷՈԶՈՏԷ
ՇԱՌՕՓՕՒ
MORRHUOL CRÉOSOTE
DE CHAPOTEAUT
ՄՈՐՐՈՒՕԼ ԿՐԷՈԶՈՏԷՆ կը պարունակէ մայրի քրէոզոտին բոլոր ազդեցիկ տարերքը. կոլոր միքրոպասան մէջ. ցնցղատապերու, հարբուխներու, կոկորդի ծիրախտին, հիւծման, կուրծքի երկրորդ և երրորդ ատիճանի հիւանդութեանց դէմ յոյժ ազդեցիկ դարման մ'է։
Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց և բոլոր դեղարանները

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ
40 ՏԱՐԻՆԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ
MARQUE DE FABRIQUE
ԳՈՐՍԱՐԱՆԻ ՄԱ ՔԱՆ
Այս դեղ անմիջապէս եւ ան դէպ կը զարմանայ. Գլուխի գաղար. ճիրաւորներու, տարբեր գանգրան, գրանի վերը, Ծունկի ուռերներու, տարբերեցող անչատաբ, տարի ուռերցնող ոտքերու նամ իր վանէ կարգ մը դիմանալիներու։ Դէն վեց ֆրանք։
Ի Փարիզ Մ. Ֆ. Մոնտ փողոց թիւ 275, էմպորիում եւ Ընկերութիւն։
Վեց ամ գէն ֆրանքով ուղղակի տեղը կը ստանուի։
Կ. Պոլսոյ մէջ իր գանուի Մէգիքիր, Գաբաղեան, Թիւրքիրեան ու Բանկիզ եւ այլ մեծ դեղաճառատներու քով։ 356 41—52

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՍԻԼԻԱՆ
Ն. ԲԱՖԻ ՓԱ. ԸՆԿ.
Մարսիլիայէ և Գանգամ Ալեքսանդրիայէ Քանոր
Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ալեքսանդրիայէ Գանգամ Նաւուղիի, Նաւուղիի և այլ տեղերու համար։
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԷՆՈՒԼ
Գանգամ փողոց Ա. 10

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ